

§ 12 godkendelse

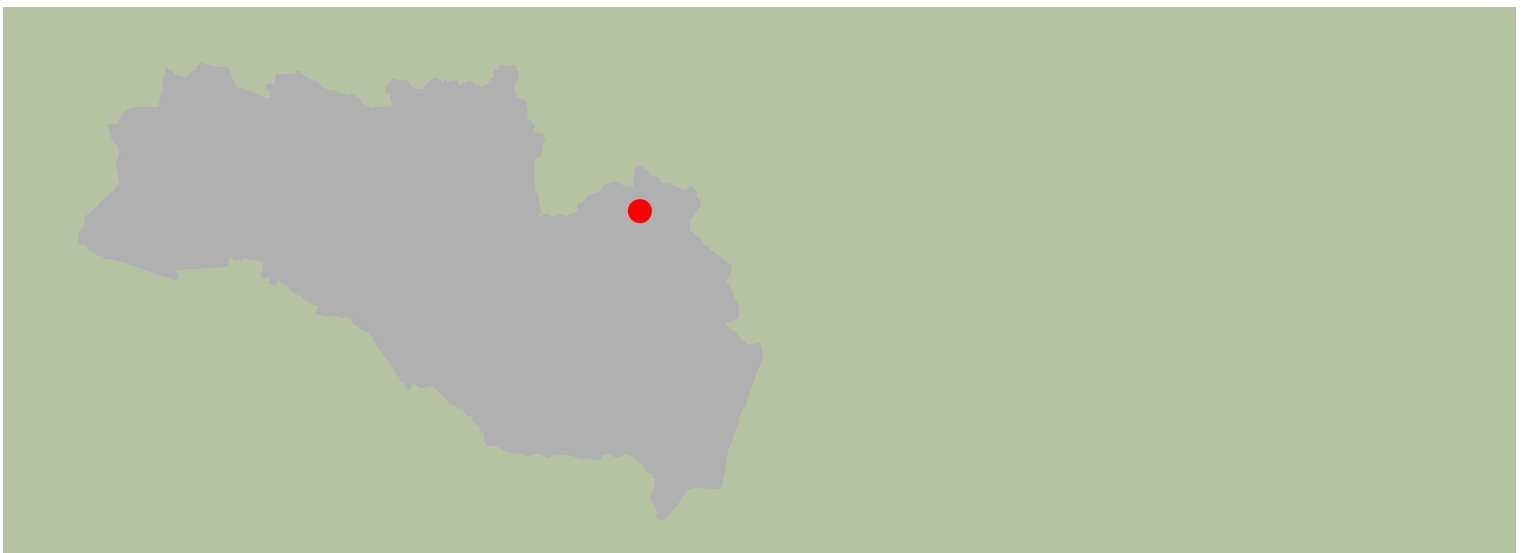
til slagtesvineproduktion

på dybstrøelse

"Egeskov"

Ålborgvej 494

9352 Dybvad

REGISTERINGSBLAD

Titel: § 12-godkendelse til slagtesvineproduktion på Ålborgvej 494, 9352 Dybvad

Dato: Den 18. marts 2014

Virksomhedens navn: Egeskov

CVR-nr: 11 01 52 47

CHR-nr.: 71213

Ejerlav	Matr. nr.
Idskov Fjerdings vestlige Del, Voer	2a, 2i, 3m
Idskov Fjerdings østlige Del, Voer	20d
Vestengårdens Fjerding, Voer	10k

Ejendomsnummer: 810 0009483

Adresse: Ålborgvej 494, 9352 Dybvad

Virksomheds ejer: Heine Sørensen

Ansøger: LandboNord på vegne af Heine Sørensen

Konsulent: LandboNord, Erhvervsparken 1, 9700 Brønderslev, Bodil Ulbjerg Jørgensen, e-mail: buj@landbonord.dk

Tilsynsmyndighed: Brønderslev Kommune

Journal nr.: 09.17.18-P19-282-13

Høringsparter i forbindelse med miljøgodkendelser og -tilladelser

Kopi med bilag sendt til:

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 84:

	CVR-nr.
• Ejer: Heine Sørensen, Ålborgvej 494, 9352 Dybvad	11015247
• Sundhedsstyrelsen: Embedslægeinstitutionen Nord	12070918
• Miljøministeriet	12854358

Naboer (ejere og beboere) til Ålborgvej 494, 9352 Dybvad:

• Per Nielsen, Ålborgvej 491, 9352 Dybvad	-
• Ole Nielsen, Knudsejevej 28, 9352 Dybvad	-
• Egon Christian Poulsen, Ålborgvej 492, 9352 Dybvad (nabo og bortforpagter)	-
• Boet efter Margit Tove Madsen (Knudsejevej 27, 9352 Dybvad), ved Kirsten Treebak, Hjulmagervej 1, 9300 Sæby	-

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 85:

• Danmarks Fiskeriforening	17915746
• Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark	25145615
• Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	31445418
• Forbrugerrådet	63870528

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 86 – lokale foreninger:

• Danmarks Naturfredningsforening, att. Lars Schönberg-Hemme, DN Brønderslev	60804214
• Dansk Ornitologisk Forening Nordjylland, att. Vagn Gjerløv, DOF Nordjylland	35320296
• Danmarks Sportsfiskerforbund, att. Miljøkoordinator Per Michael Sonnesen og att. Nicolai Jørgensen, Voer Å Sportsfiskerforening	37099015
• Voer Å Sportsfiskerforening	
• Ryå Sportsfiskerforening	
• Brønderslev Lystfiskeriforening	34431124

Klageberettigede i henhold til Husdyrlovens § 87 – landsdækkende foreninger:

• Det Økologiske Råd	15428376
• Danmarks Naturfredningsforening, Hovedkontoret	60804214
• Danmarks Sportsfiskerforbund	37099015

Andre:

• LandboNord, att. Bodil Ulbjerg Jørgensen	25049608
• Vendsyssels Historiske Museum	45094316
• Frederikshavn Kommune, Center for Teknik og Miljø, att. Michael Møller Nielsen	29189498

Forpagtere:

• Anders Christian Christensen, Gårdsholtvej 1, 9330 Dronninglund (bortforpagter)	30162277
• Tove Vestergaard Andersen, Volbrovej 20, Flauenskjold, 9330 Dronninglund (bortforpagter)	-
• Anker Viggo Andersen, Voergårdsvej 22, 9330 Dronninglund (bortforpagter)	14396381
• Jette Nielsen, Vrængmosevej 57, 9750 Østervrå (bortforpagter)	22738453
• Marinus Ole Hjørnet Jensen, Blåkildevej 34, 9352 Dybvad (bortforpagter)	-
• Per Ole Christensen, Blåkildevej 30, 9352 Dybvad (bortforpagter)	-
• Erik Andersen, Tryvej 209, 9352 Dybvad (bortforpagter)	-
• Helge M Jensen, Kærsgårdsvej 16, 9352 Dybvad (bortforpagter)	-
• Henning Nielsen, Solholtvej 24, 9352 Dybvad (bortforpagter)	-

INDHOLDSFORTEGNELSE

1. GENERELT, RESUME OG SAMLET VURDERING	5
1.1 Ikke-teknisk resumé.....	5
1.2 Meddelelse om godkendelse.....	8
1.3 Offentliggørelse og klagevejledning	8
1.4 Tidligere meddelte afgørelser	10
1.5 Aktindsigt.....	10
1.6 Tilsyn med husdyrbruget.....	10
2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING	12
2.1 Vilkår – Generelle forhold.....	12
2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift	13
2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager.....	20
2.4 Vilkår – Fosfor.....	27
2.5 Vilkår – Hensyn til landskab.....	27
2.6 Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	28
2.7 Vilkår - Udbringning af husdyrgødning	29
2.8 Vilkår – Overfladevand og grundvand.....	30
2.9 Vilkår - Bedste tilgængelige teknik, BAT.....	33
2.10 Vilkår – Management og egenkontrol.....	37

BILAG

Bilag 1a:	Situationsplan
Bilag 1b:	Situationsplan / anlægsoversigt
Bilag 2:	Lokalisering
Bilag 3a:	Beredskabsplan
Bilag 3b:	Beredskabsplan – kort
Bilag 4a:	Lugtgenegrænser i henhold til ansøgningskema 56221
Bilag 4b:	Lugtgenegrænser i henhold til fiktivt ansøgningskema 61076
Bilag 5:	Udbringningsarealer (herunder arealer i Frederikshavn Kommune)
Bilag 6:	Transportveje
Bilag 7a:	§ 3 naturpunkter (Habitat-natur og § 7-natur)
Bilag 7b:	§ 3 og naturpunkter omkring anlægget
Bilag 7c:	Ammoniakfølsom skov – naturpunkt
Bilag 8:	Udtalelse fra Frederikshavn Kommune

1. GENERELT, RESUME OG SAMLET VURDERING

1.1 Ikke-teknisk resumé

Heine Sørensen, Ålborgvej 494, 9352 Dybvad har søgt Brønderslev Kommune om en miljøgodkendelse efter husdyrgodkendelseslovens §12¹. Nyetableringer, udvidelser eller ændringer af et husdyrbrug på mere end IPPC grænsen – i dette tilfælde mere end 250 DE – er omfattet af § 12 i husdyrgodkendelsesloven.

Ansøgning om miljøgodkendelse er modtaget som ansøgnings-skema nr. 56221 via det digitale ansøgnings-system www.husdyrgodkendelse.dk den 19. september 2013.

Ansøger har desuden den 17. januar 2014 søgt om mulighed for at få sin ansøgning behandlet ud fra den forudsætning, at slagtesvinene kan have en anden udgangsvægt end først ansøgt. Ansøgningen med det scenarie er sendt i et fiktivt ansøgnings-skema nr. 61076.

Anlæg

Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger på landbrugsejendommen "Egeskov", Ålborgvej 494, 9352 Dybvad. I nudrift såvel som i ansøgt drift anvendes dybstrøelse på hele gulvarealet. Desuden ønsker ejer at bygge et halmlager til den vestlige del af den eksisterende svinestald.

Produktion

På "Egeskov" er der en slagtesvinebesætning og Heine Sørensen ønsker at udvide produktionen fra 186 DE til 291,7 DE / 291,3 DE (se tabel 1). Det betyder en ændring på 105,7 DE / 105,3 DE. Antallet af stipladser er uændret, idet det har vist sig muligt at fede grisene op på kortere tid, end det sker i dag.

Der er dels søgt om en udvidelse, hvor grisene har en indgangsvægt på 32 kg og en udgangsvægt på 107 kg, dels om en udvidelse, hvor grisene har en indgangsvægt på 32 kg og en udgangsvægt på 110 kg (i fiktivt ansøgnings-skema 61076). Se tabeller herunder.

Tabel 1a. Oversigt over dyresammensætning i nudrift og ansøgt drift (ans.skema 56221).

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift (30 – 102 kg)		Ansøgt (32 – 107 kg)	
	Antal	DE	antal	DE
Slagtesvin (i stald ST 188708)	4.800	123,28	7.000	194,44
Slagtesvin (i stald ST 191837)	2.442	62,72	3.500	97,22
I alt	7.242	186	10.500	291,7

Tabel 1b. Oversigt over dyresammensætning i nudrift og ansøgt drift med udgangsvægt på 110 kg (fiktivt ans.skema 61076).

Husdyrholdets sammensætning	Nudrift (30 – 102 kg)		Ansøgt (32 – 110 kg)	
	Antal	DE	antal	DE
Slagtesvin (i stald ST 206783)	4.800	123,28	7.000	204,94
Slagtesvin (i stald ST 206784)	2.442	62,72	2.950	86,37
I alt	7.242	186	9.950	291,3

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer. (se også Bekendtgørelse nr. 1280 af 8. november 2013 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug).

Lugt

Der er tale om en eksisterende bedrift, som ligger i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Flauenskjold, ligger ca. 1,6 km sydvest for ejendommen, mens Dybvad i Frederikshavn Kommune ligger ca. 2 km nordøst for ejendommen. Nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Knudsejevej 28, som ligger ca. 310 m øst for ejendommen.

Ifølge ansøgningskemaerne er der ikke problemer med lugtgener i forhold til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone. Det har derfor ikke været nødvendigt at stille skærpede krav til lugt.

Udbringningsarealer

"Egeskov", Ålborgvej 494 har 128,1 ha til rådighed for udspredding af husdyrgødning. Der er ingen aftalearealer, kun ejede og forpagtede arealer. De 291,7 DE har et harmonikrav på 208,4 ha; der mangler således arealer svarende til ca. 80,3 ha. Den overskydende husdyrgødning skal afsættes til biogasanlæg.

I forhold til det fiktive ansøgningskema 61076 når ansøger op på 291,3 DE og dermed et harmonikrav på 208,1 ha; her mangler ansøger således 80 ha.

Kvælstofudvaskning – overfladevand og grundvand

Udbringningsarealerne ligger i både Frederikshavn Kommune og i Brønderslev Kommune. Ingen af arealerne, der ligger i Brønderslev Kommune (ca. 101 ha), ligger i nitratfølsomme indvindingsområder eller i områder med nitratklasser. Arealerne afvander ifølge oplandskort via Voer Å til Kattegat, hvor der er et faldende husdyrtryk.

Sædskiftet er S2 og S4 på alle de udbringningsarealer, der ligger i Brønderslev Kommune (S2 på lerjord – JB 7, og S4 på finsandet jord – JB2, og på fin lerblandet sandjord – JB 4).

Fosfor

Beregninger i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at kravene til fosforoverskud er overholdt.

Derudover er det beregnet, at påvirkningen fra arealerne i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Natura 2000 området i Limfjorden og Kattegat.

BAT

Ammoniak

Beregninger viser en vejledende emissionsgrænseværdi på ammoniak på 10.500 slagtesvin x 0,65 kg N/slagtesvin = 6.825 kg N/år og den samlede emission fra anlægget udgør ifølge ansøgningskemaet 6.746,64 kg N/år. Mer-emission fra stald og lager er i ansøgningskemaet beregnet til 1.794,13 kg N/år. Dermed vurderes den vejledende emissionsgrænse at være overholdt. Kravet til anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) opfyldes blandt andet ved en effektiv fodring og ved at pløje en del (30 %) af dybstrøelsen direkte ned.

Af det fiktive ansøgningskema 61076 fremgår det, at den samlede emission fra anlægget udgør 6.787,04 kg N/år, når grisene har en udgangsvægt på 110 kg. Mer-emission fra stald og lager er i det fiktive ansøgningskema beregnet til 1.795,87 kg N/år. Da mer-emissionen er 0,1 % højere, når grisene har en udgangsvægt på 110 kg i forhold til en udgangsvægt på 107 kg, er der ikke foretaget kvælstofdepositionsregninger for så vidt angår dette scenarie.

Fosfor

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase. Herved øges fordøjeligheden af foderets naturlige indhold af fosfor og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Ammoniak, natur og habitat

Det generelle krav om 15 % reduktion af ammoniakfordampningen er opfyldt på baggrund af det ovennævnte tiltag under BAT-afsnittet.

Kategori 1-natur: Nærmeste habitatområde, Nymølle Bæk og Nejsum Hede (H217), ligger ca. 6,9 km nordvest for ejendommen. Ifølge scenarieberegning nr. 59695 er merdepositionen til området 0,0 kg N/ha/år og totaldepositionen til området 0,1 kg N/ha/år. Brønderslev Kommune vurderer således, at depositionen ikke vil påvirke Natura 2000-området.

Kategori 2-natur: Ca. 1,7 km nordøst for Ålborgvej 494 er der registreret en hede/et overdrev efter § 7 i husdyrgodkendelsesloven. Arealet kan højst tåle en totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år². Beregning (scenarieberegning nr. 59704) af ammoniakdepositionen til det nærmeste § 7-område viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år og en totaldeposition fra anlægget på 0,1 kg N/ha/år. Det vurderes ud fra beregningen, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af kategori 2-naturen.

Kategori 3-natur: Der er foretaget beregninger til den nærmeste kategori 3-natur - § 3-registreret hede, overdrev og mose samt ammoniakfølsom skov. Beregninger viser, at merbelastningerne alle er under 1 kg N/ha/år. En merbelastning på mindre end 1 kg N/ha/år vil i udgangspunktet ikke udgøre et væsentligt merbidrag og kan derfor ikke medføre tilstandsændringer af § 3-områder.

Landskabelig vurdering

I forbindelse med udvidelsen bygger ejer en tilbygning på 42 meters længde til den vestlige ende af den eksisterende stald. Tilbygningen skal bruges til halmlager med halm til grise og et nyt halmfy, som ansøger ønsker at installere. Som nævnt under afsnittet med anlæg sker udvidelsen af husdyrproduktionen udelukkende i eksisterende bygninger. Tilbygningen til halmlager vurderes ikke at ændre forholdene i landskabet væsentligt.

Samlet vurdering

Det er Brønderslev Kommunes vurdering at:

- det samlede bygningsanlæg vil fremstå som en driftsmæssig enhed,
- udvidelsen kan ske under hensyntagen til de landskabelige værdier,
- driften kan ske uden væsentlig gener for naboer (lugt-, støj-, støv-, flue- og lysgener, affaldsproduktion m.v.),
- de stillede vilkår ved bedriftens ophør er tilstrækkelige i forhold til at undgå forureningsfare og tilstrækkelige til at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende miljømæssig stand,
- bedriften drives under anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT),
- der er sikret en tilfredsstillende beskyttelse af jord, grundvand, overfladevand og natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttede mod tilstandsændringer eller fredede, udpegede som internationale naturbeskyttelsesområder eller udpegede som særligt sårbare over for næringsstofpåvirkning.

Brønderslev Kommunes konklusion - i henhold til ovennævnte - er, at forudsætningerne er til stede for at kunne meddele godkendelsen.

Kommentarer til udvidelsen

I for-offentlighedsfasen er der ikke kommet bemærkninger til udvidelsen.

Udkast til afgørelse er sendt i partshøring med en tidsfrist på 6 uger. Der er ikke kommet indsigelser til sagen.

---

² Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med senere ændringer, § 7, stk. 1, nr. 2

1.2 Meddelelse om godkendelse

Brønderslev Kommune meddeler miljøgodkendelse til udvidelse af slagtesvineproduktionen på "Egeskov", Ålborgvej 494, 9352 Dybvad fra 186 DE til 291,7 DE, hvor grisene har en indgangsvægt på 32 kg og en udgangsvægt på 107 kg.

Miljøgodkendelsen giver desuden ejer – som alternativ til ovenstående – mulighed for at udvide slagtesvineproduktionen på ejendomme fra 186 DE til 291,3 DE, hvor grisene har en indgangsvægt på 32 kg og en udgangsvægt på 110 kg.

Miljøgodkendelsen tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Godkendelsen med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Miljøgodkendelsen indeholder desuden miljøredegørelse og miljøvurdering. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved en vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må således **ikke** ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsareal og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Brønderslev Kommune.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

Brønderslev Kommune den 18. marts 2014

Mette Katrine Gintberg
agronom

1.3 Offentliggørelse og klagevejledning

Denne godkendelse bliver offentliggjort den 18. marts 2014 på Brønderslev Kommunes hjemmeside. Pligtmæssige adressater, jf. listen på side 3, vil få kopi af godkendelsen inkl. bilag tilsendt. Herudover kan man få godkendelsen i fotokopi hos Brønderslev Kommune.

Afgørelsen, der alene vedrører forholdene i henhold til lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger efter afgørelsens annoncering, dvs. **inden arbejdstids ophør den 15. april 2014.**

Klageberettigede er ansøger, enhver med individuel, væsentlig interesse i sagens udfald samt foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, jf. listen på side 3. Eventuel klage skal være skriftlig og indsendes til:

Brønderslev Kommune
Teknik og Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

eller sendes via e-mail: raadhus@99454545.dk. Brønderslev Kommune videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til Natur og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr., jf. nedenstående:

”De modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Brønderslev Kommune. De skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis:

1. klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves
2. klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
3. klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.”

Hvis afgørelsen påklages, vil dette blive meddelt ansøger, og evt. klage vil sammen med sagens akter blive sendt videre til Natur- og Miljøklagenævnet.

Opsættende virkning

Godkendelsen kan godt udnyttes, selvom der bliver klaget over den, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet og under forudsætning af, at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Natur- og Miljøklagenævnet kan ved behandling af sagen ændre eller ophæve en godkendelse. Udnyttes en godkendelse, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Civil retssag

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene, jf. Husdyrgodkendelseslovens § 90. En eventuel sag skal være anlagt inden 6 måneder efter annonceringen.

Gyldighed og retsbeskyttelse

Miljøgodkendelsen giver en retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra Brønderslev Kommune i denne periode. Det skal dog bemærkes, at tilsynsmyndigheden altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Miljøgodkendelsen er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Når der er forløbet mere end 8 år, efter der første gang er meddelt godkendelse, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud mod fortsat drift.

Hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste 3 år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, betragtes som kontinuitetsbrud.

Denne godkendelse omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrgodkendelsesloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt f.eks. byggeloven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Godkendelsen skal, jf. § 40 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2022.

Brønderslev Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år, og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. husdyrgodkendelseslovens § 40, stk. 2, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning, forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i miljøgodkendelsen, kan der ansøges herom. Der skal indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

1.4 Tidligere meddelte afgørelser

Se forklaring under afsnittet "Ikke-teknisk resume".

1.5 Aktindsigt

Der er adgang til aktindsigt i godkendelsessagen. Hvis husdyrbruget er pålagt egenkontrol, er der også adgang til aktindsigt i de resultater af egenkontrollen, som kommunen er i besiddelse af. Adgangen til aktindsigt - og de begrænsninger, der er i adgangen til aktindsigt - følger af reglerne i offentlighedsloven, forvaltningsloven og lov om aktindsigt i miljøoplysninger.

1.6 Tilsyn med husdyrbruget

Brønderslev Kommune fører i henhold til bestemmelserne i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug tilsyn med, at godkendelsens vilkår overholdes.

I henhold til lovens § 71 har de af kommunen bemyndigede personer, hvis det skønnes nødvendigt, uden retskendelse adgang til offentlige og private ejendomme for at udføre tilsyns- eller andre opgaver efter denne. Legitimation skal forevises på forlangende.

Tilsynets formål er at kontrollere om husdyrbruget overholder de fastsatte vilkår samt følge op på evt. naboklager over gener fra virksomhedens drift. Herudover skal tilsynet også have en forebyggende karakter, hvor der i samarbejde med virksomheden tages stilling til løbende forbedringer af virksomhedens miljøforhold.

2. BRØNDERSLEV KOMMUNES VILKÅR, BESKRIVELSE OG VURDERING

2.1 Vilkår – Generelle forhold

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter (anlæg og dyrehold CHR nr. 71213) på ejendommen "Egeskov", Ålborgvej 494, 9352 Dybvad og samtlige arealer under CVR. nr. 11 01 52 47 (lokalisering fremgår af bilag 2, arealer fremgår af bilag 5).
2. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med godkendelsens krav og det i sagen oplyste, herunder oplysninger fremlagt af ansøger (situationsplan fremgår af bilag 1).
3. Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til regler i love og bekendtgørelser gældende for erhvervsmæssigt husdyrhold – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.
4. Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg, udspretningsarealer og lignende, før ændringen er godkendt af Brønderslev Kommune.
5. Godkendelsen er gældende fra den 18. marts 2014.
6. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden for 2 år fra denne afgørelse meddeles.
7. Den, der er ansvarlig for landbruget, skal underrette kommunen, før landbruget:
  - helt eller delvist skifter driftsherre, herunder når landbruget helt eller delvist overdrages, udlejes eller bortforpagtes,
  - indstiller driften i en længere periode, permanent eller
  - genoptager driften efter den har været indstillet en længere periode, men dog mindre end 3 år.
8. Ved landbrugets ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger:
  - Gyllekummer og fortank med rørsystemer samt olietanke skal tømmes og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning, der bortskaffes efter regler om udbringning af husdyrgødning.
  - Alle olietanke skal tømmes.
  - Restkemikalier, olieaffald, medicinaffald m.v. skal bortskaffes i henhold til Brønderslev Kommunes affaldsregulativer.
9. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsen og dens vilkår.
10. Der skal forefindes en beredskabsplan eller driftsforskrift på ejendommen.
  - Beredskabsplanen revideres/kontrolleres sammen med de ansatte mindst 1 gang om

året og skal være let tilgængelig og synlig.

- Beredskabsplanens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder / miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

11. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkelig at anmelde dette til:

- Alarmcentralen, tlf.: 112.

og efterfølgende straks at underrette:

- Tilsynsmyndigheden, Brønderslev Kommune, tlf.: 99 45 45 45.

En skriftlig redegørelse for hændelsen skal være indsendt til kommunen senest en uge efter hændelsens indtræden. Det skal af redegørelsen fremgå, hvilke tiltag der er eller påregnes iværksat for at hindre tilsvarende fremtidige forureningshændelser. Til de unormale driftssituationer henregnes i denne forbindelse udslip, svigt og momentane standsninger.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Generelle forhold

Vilkårene er generelle vilkår fra lov og bekendtgørelse om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, samt krav om beredskabsplan. Der er i forbindelse med ansøgning om udvidelse af dyreholdet indsendt en beredskabsplan, som ses i bilag 3a og 3b.

2.2 Vilkår - Husdyrbrugets anlæg, indretning og drift

Vilkår – Dyrehold

12. Der må ikke på noget tidspunkt være mere end 2.400 slagtesvin (32-107 kg /32-110 kg) på stald. Af hensyn til overholdelse af lugtemissionen må antallet af stipladser højst være som opgjort i tabel 2, se nedenstående.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Dyrehold

Ejendommens dyrehold er i dag på 186 DE. I forbindelse med udvidelsen øges besætningens størrelse til 291,7 DE (alternativt 291,3 DE), se tabel 2. Husdyrbrugets årlige dyrehold/produktion er udregnet efter de gældende regler for beregning af dyreenheder iht. Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage mv.³

Tabel 2. Dyreholdets sammensætning og antal

Dyreart	Nudrift			Ansøgt		
	Antal/år	Stipla.	DE	Antal	Stipla.	DE
Slagtesvin, dybstrøelse 32 - 107 kg	7.242	2.400	186	10.500	2.400	291,7
Slagtesvin, dybstrøelse 32 - 110 kg	7.242	2.400	186	9.950	2.400	291,3

Husdyrholdet udvides udelukkende i eksisterende bygninger. Der bliver dog opført en tilbygning til halmlager i forbindelse med udvidelsen.

Antallet af husdyr danner grundlag for alle øvrige beregninger til vurdering af husdyrbrugets påvirkninger af det omgivende miljø.

³ Bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013.

Vilkår – Råvarer, hjælpestoffer og opbevaring

13. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.
14. Udendørs håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt virksomhedens drift i øvrigt må ikke give anledning til saftafgivelse på jorden eller støv- og lugtgener, der efter kommunens vurdering medfører gener for omgivelserne.
15. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).
16. Kemikalier til rengøring/desinfektion af staldene skal opbevares i et rum med afløb til separat opsamlingsbeholder.
17. Mærkater på rengøringsmidler og andre kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
18. Opbevaring af dieselolie skal ske i typegodkendte tanke og stå på fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og således at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Alle installationer skal i øvrigt opfylde krav og gældende bestemmelser i bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipeline.
19. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
20. Virksomheden skal straks kontakte Brønderslev Kommune, hvis det bliver konstateret eller der opstår mistanke om, at en olietank er utæt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Råvarer og hjælpestoffer, olietanke

Der anvendes omkring 2.100 t indkøbt foder i ansøgt drift. Dette opbevares i fodersilo, se bilag 1. Halm er placeret i laden, bygning 3. Der skal anvendes ca. 900 t halm om året i ansøgt drift.

På husdyrbrugets anlæg findes en 4.000 l dieselolietank fra 2002. Placering fremgår af bilag 1. Ejendommen forsynes med vand fra Dybvad Vandværk.

Tabel 3. Bedriftens forbrug af råvarer, energi og vand.

FORBRUG AF RÅVARER, ENERGI OG VAND (tons,m ³ ,kg,l, kwt)			
Ressource	Nudrift	Ansøgt	Opbevaring (f.eks. tanktype, bygning og indretning)
Dieselolie til traktorer m.v.	4.000 l	4.000 l	I 4.000 l tank fra 2002 i bygning 1
Smøreolie	100 l	100 l	Værksted (bygning 5)
Kunstgødning	30 t	30 t	Halmlade (bygning 3)
Foder, indkøbt	1600 t	2100 t	Fodersilo
Halm	600 t	900 t	Halmlade (bygning 3)
Elforbrug (lys, opvarmning m.v.)	63.000 kWh	63.000 kWh	
Drikkevand og vaskevand (drift)	1.100 m ³	1.500 m ³	Dybvad Vandværk

Vilkår – Spildevand

21. Vask af maskiner og lastbiler skal foregå på befæstet plads med afløb til møddingsaftbeholder. Indholdet af møddingsaftbeholderen kan bortskaffes ved udsprøjtning / udspreddning på mark.
22. Det er en forudsætning for opførelse af tilbygning til halmlager, at ansøger søger og får en særskilt nedsivnings- eller udledningstilladelse til tagvandet.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Spildevand

Det er i ansøgningen oplyst, at der ikke er sanitært spildevand før eller efter udvidelsen.

Ifølge ansøger ledes rengøringsvand og drikkevandsspild ned i dybstrøelsen.

Herudover er der tagvand svarende til 3.200 m³, der nedsives i marken. I forbindelse med at ansøger bygger til den eksisterende stald, skal der søges om særskilt udledningstilladelse til udledning af tagvand.

Vilkår – Affald

23. Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald, foderrester, gødning mm. Eventuel spild på offentlige veje efter transporter i forbindelse med landbrugets drift skal fjernes snarest muligt.
24. Affaldet skal kildesorteres for sikring af korrekt bortskaffelse. Dokumentation herfor skal forevises ved tilsyn.
25. Olietromler m.v. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Affald

For at overholde vilkårene til affald skal ansøger sørge for, at affaldet bliver sorteret (kildesorteret) i de forskellige fraktioner og ved tilsyn på ejendommen skal der forevises dokumentation for, hvor affaldet er blevet afleveret.

Ikke-geanvendeligt farligt affald⁴ som kanyler, medicinrester, ikke rengjorte plastdunke og diverse kemikalier skal opbevares utilgængeligt for uvedkommende. Brugte kanyler skal opbevares i en egnet brudsikker beholder. Affaldet skal afleveres til modtagestation eller kommunens genbrugsplads.

Geanvendeligt farligt affald og andet geanvendeligt affald som spraydåser, rengjorte plastdunke, lysstofrør, spildolie, oliefiltre og akkumulatorer skal afleveres enten til kommunens genbrugsplads eller afhentes af godkendt indsamler fra affaldsregistret (se <https://www.affaldsregister.mst.dk/>).

For at undgå forurening af jord og grundvand skal rester af olie og kemikalier / sprøjtemidler samt tom emballage herfra opbevares i tæt emballage på befæstet areal med overdækning og uden mulighed for afløb.

---

⁴ Yderligere oplysninger om affaldssortering og aflevering findes på Brønderslev Kommunes hjemmeside www.bronderslev.dk samt på AVV's hjemmeside www.avv.dk.

Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container eller lignende (større dyr under kadaverkappe), således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold, herunder adgang for omstrefjende dyr.

Affald fra landbruget håndteres på følgende måde:

Tabel 4. Affaldsfraktioner

Affaldsfraktion	Opbevaring	Modtager
Dagrenovation	Container ved garage	Kommunal ordning
Døde dyr	Overdækket opbevaring ved vejen	DAKA
Spraydåser	Køres direkte til genbrugsplads i Dronninglund	Kommunal ordning
Lysstofrør		
Elektronisk affald		
Landbrugsplast	Køres direkte til genbrugsplads i Dronninglund	Kommunal ordning
Papir/nylonsække		
Emballage fra sprøjtemidler		
Rester af sprøjtemidler		
Sprøjtemidler	I bygning nr. 9	-
Spildolie	I tank i maskinhus (bygning nr. 6)	Kommunal ordning
Oliefiltre	Køres direkte til genbrugsplads i Dronninglund	Kommunal ordning
Akkumulatorer		
Dæk		
Jern/metal	Samles i værksted	Produkthandler

Det fremgår af ansøgningen, at ansøger lægger stor vægt på at køre affaldet væk, så snart det kommer. Derfor er der ikke egentlig opbevaring af affald på ejendommen.

Brønderslev Kommune vurderer på baggrund af ovenstående tabel, at affaldet bliver håndteret hensigtsmæssigt på ejendommen og i henhold til gældende regler og kommunens regulativ på området.

Vilkår – Støj, vibrationer, transport og lys

26. Husdyrbrugets samlede bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer, angivet som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau målt i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parentes angiver midlingstiden inden for den pågældende periode:

Områdetype	Mandag-fredag kl. 7-18 (8 timer) Lørdag kl. 7-14 (7 timer) gennemsnit værdi over referencetidsrummet	Mandag-fredag kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-22 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 7-22 (8 timer) gennemsnit værdi over referencetidsrummet	Alle dage kl. 22-7 (½ time) gennemsnit værdi over referencetidsrummet	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
Det åbne land (inkl. landsbyer og landbrugsarealer)	55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

Jf. vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 fra november 1984.

27. Virksomhedens støjbidrag til et maksimalniveau i natperioden må ikke overskride 55 dB(A).
28. Landbruget skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkårene overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.
29. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkåret ikke kan overholdes.
30. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
31. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner i dagtimerne er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår – Støj, vibrationer, transport og lys

De væsentligste støjkilder på eller i forbindelse med husdyrbruget er højtryksrenser, foderanlæg, den daglige brug af traktorer og transportere til og fra ejendommen. Indblæsning af foder kan også give anledning til støj, ligesom der må påregnes støj ved transport af grise til og fra ejendommen. Stationære støjkilder er placeret inde i bygningerne. Foderanlæg har kontinuerlig drift alle døgnets timer.

Brugen af traktorer i det daglige vil normalt begrænse sig til dagtimerne. Dog må der påregnes sæsonbestemt markarbejde ud over dette. Transporter på ejendommen samt til og fra ejendommen vil i nogen grad være sæsonbestemt i forbindelse med forårsarbejdet samt høstarbejde og efterårsarbejde i marken.

I tabel 5 ses landbrugets væsentligste støjkilder, deres driftsperiode og evt. tiltag for begrænsning af støj.

Tabel 5. Støjkilder

Type	Driftsperiode	Tiltag til begrænsning af støj	Placering
Ventilation	Naturlig		
Foderanlæg	Dagligt	-	Ved stalden
Kompressor	-	Står indenfor	Værksted
Gyllepumper ved gyllekummer	Ved tømning	-	Ved staldene
Daglig brug af traktor	Fra kl. 7 til kl. 18 (mere i marksæson)	-	-
Transport af levende dyr	-	-	Ved staldene

På grund af den forholdsvis store afstand til naboer forventes driften af husdyrbruget ikke at give anledning til støjgener for naboer. Derfor er der ikke forlangt dokumentation for overholdelse af støjgrænserne ved måling eller beregning. Der stilles i godkendelsen krav om overholdelse af Miljøstyrelsens vejledende støjgrænseværdier og ligeledes krav om målinger, hvis der skulle opstå begrundet tvivl om, hvorvidt ejendommens drift kan leve op til de fastsatte grænser. Brønderslev Kommune vurderer, at der ikke er problemer med at overholde disse.

Transporter

Der forventes ingen væsentlige vibrationsgener, idet der ikke er mange vibrationskilder på husdyrbruget. Den væsentligste vibrationskilde er transporten. Brønderslev Kommune vurderer, at disse ikke vil påvirke omgivelserne mere, end der normalt kan forventes fra et landbrug af denne størrelse. I tabel 6 ses antal transporten før og efter udvidelsen.

Tabel 6. Antal transporten

Art	Antal/mængde pr år		Kapacitet pr transport		Antal transporten pr år	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Køb af smågrise	7.422	10.750	450		17	25
Slagtesvin	7.242	10.500	210		35	50
Døde dyr	180	250	-		100	
Indkøbt foder	1.600 t	2.100 t	30 t		50	70
Eget korn o.l.	800 t	800 t	10 t		80	
Dybstrøelse	1.167 t	1.692 t	10 t		116	170
Halm fra mark	600 t	900 t	20 t		30	45
Diesellole	4.000 l	4.000 l	4.000 l		1	
Fyringsolie	4.000 l	0	1.500 l	0	3	-

Ansøger oplyser, at den interne transport på ejendommen er indrettet, så den er til mindst mulig gene for naboer. Hovedparten af arealerne ligger tæt på ejendommen og der er begrænset transport ad mindre offentlige veje.

Transporten med husdyrgødning og transporten med markafgrøder er sæsonbetonede, mens øvrige transporten med dyr og foder er jævnt fordelt over hele året. Transport med dybstrøelse ad offentlig vej udføres af maskinstation. Transporten sker primært inden for normal arbejdstid. Der er ingen færdsel med traktor gennem tæt bebyggede områder (se bilag 6).

I henhold til begrebet "godt landmandskab" skal transport af dybstrøelse fra Ålborgvej 494 foregå på hverdage og i tidsrummet kl. 07 til kl. 18. I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt.

Lys

Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er dagslysstyring på udendørs belysning og timer på lys i staldene. Der er ikke lys i staldene om natten. I staldeafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør. Det vurderes derfor, at lyset ikke kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

Ansøger oplyser, at der bliver sat et nyt halmfyr op, som skal reducere ressourceforbruget, idet det nye halmfyr er mere effektivt end det gamle.

Vilkår – Fluer og skadedyr

32. Der skal på husdyrbruget foretages en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med retningslinjerne fra Statens Skadedyrlaboratorium.
33. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Fluer og skadedyr

Skadedyr skal generelt bekæmpes i henhold til Statens Skadedyrsbekæmpelse samt i henhold til kommunens anvisninger.

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr (rotter m.v.), som straks skal afhjælpes, samt gener fra fluer, som skal bekæmpes effektivt, hvorfor der stilles vilkår herom.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Ansøger har oplyst, at der sjældent er problemer med fluer og rotter (der er omkring 30 katte på "Egeskov", som holder rotter væk). *Bemærk* at retningslinjerne fra Statens Skadedyrslaboratorium opdateres jævnligt.

Vilkår - Lugt

34. Såfremt der efter kommunens vurdering opstår lugtgener, der menes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres afhjælpende foranstaltninger.

Beskrivelse og vurderinger for vilkår - Lugt

Der er tale om en eksisterende bedrift, som ligger i det åbne land i et område med spredt bebyggelse. Nærmeste by, Flauenskjold, ligger ca. 1,7 km sydvest for ejendommen; næst-nærmeste by er Dybvad, der ligger ca. 2 km nordøst for ejendommen. Nærmeste naboejendom uden landbrugspligt er Knudsejevej 28, 9352 Dybvad, som ligger ca. 300 m øst for ejendommen.

Hvis der er andre husdyrbrug, som medfører lugtgener i et givet punkt i byzone, skærpes kravene til geneafstanden i forbindelse med ansøgningen. Den beregnede geneafstand forøges i sådanne situationer, hvis der inden for 300 meter fra byzone og lignende samt samlet bebyggelse eller 100 meter fra nabobebyggelse findes andre staldanlæg på andre ejendomme, hvor der produceres mere end 75 DE. Er der ikke andre staldanlæg, anvendes geneafstandene uændret. Er der en anden ejendom med staldanlæg med over 75 DE inden for de nævnte afstande, øges geneafstanden med 10 %, mens geneafstanden ved 2 eller flere ejendomme øges med 20 %. Der tages udgangspunkt i det punkt hos naboen eller på zonegrænsen, som ligger nærmest det staldanlæg, som medfører størst lugtgener. Afstanden på de 300 meter/100 meter måles fra dette punkt til nærmeste punkt på dele af de staldanlæg på husdyrbrug, hvor der produceres mere end 75 DE.

Det vurderes, at der ikke er andre ejendomme med mere end 75 DE inden for 300 meter til samlet bebyggelse og byzone eller inden for 100 meter til enkelt bebyggelse. (Definitionen på om en beboelsesejendom ligger i samlet bebyggelse er formuleret i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 4, stk. 3, nr. 1: *"Ved en samlet bebyggelse forstås, at der inden for en afstand af 200 m fra beboelsesbygningen ligger mere end 6 andre beboelsesbygninger på hver sin samlede faste ejendom, jf. § 2 i lov om udstykning og anden registrering i matriklen."*)

I forbindelse med dyrehold og håndteringen af gødning vil der altid forekomme lugt i form af lugtstoffer, som afgives sammen med fordampningen af ammoniak.

Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover arten, antallet, størrelsen samt sammensætningen af dyreholdet er det f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgrad, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

For at begrænse ventilationsluftens lugtindhold er det vigtigt at sikre en god staldhygiejne og at produktionsforhold og arbejdsgange tilrettelægges, så dannelse af lugtende stoffer begrænses mest muligt og så mindst mulig lugt bortventileres til det fri.

Det samlede lugtindtryk fra staldventilationen skyldes en lang række lugtintensive stoffer, som optræder i forskellige blandinger og i ret små mængder.

Da opbevaring af dybstrøelse foregår i ejendommens stalde og i markstakke, forventes kun lugtbidrag fra staldene, når dybstrøelsen bliver kørt ud.

Ifølge Skov- og Naturstyrelsens lugtvejledning kan der beregnes en teoretisk geneafstand til nærmest nabo / beboelsesområde. Geneafstanden vil sige den afstand, der som minimum bør være til nærmeste nabo / beboelsesområde, for at bedriftens produktion ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener.

Der skal anvendes to metoder til beregning af nødvendig geneafstand, både en ny lugtvejledning fra Skov- og Naturstyrelsen og FMK-modellen. Ved modellerne får man beregnet geneafstanden for 3 kategorier.

Ved FMK-modellen beregnes endvidere konsekvensområdet for ejendommens lugtafgivelse. Konsekvensområdet vil sige det område, hvor lugten fra ejendommen kan konstateres – uden at den vurderes at være til gene for omkringboende.

I ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk vælges den beregningsmodel, som giver den længste geneafstand, dvs. at hensynet til naboer vægtes højt. Lugtberegning fremgår af tabel 7.

Tabel 7. Resultat af lugtberegning (tal med kursiv skrift i parentes angiver afstand beregnet i fiktivt ansøgningsskema 61076 for slagtesvin med en udgangsvægt på 110 kg)

Område type	Ny lugtvejledning Ansøgt (meter)	Faktisk afstand (meter)
Enkeltbolig	264 m (270 m)	315 m
Samlet bebyggelse	546 m (557 m)	1.560 m
Byzone	716 m (728 m)	1.700 m

Beregningerne viser, at geneafstanden efter udvidelsen er kortere end den faktiske afstand. Udvidelsen overholder dermed de generelle afstandskrav. Lugtgenegrænserne fremgår af bilag 4. Brønderslev Kommune vurderer således, at udvidelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for nabo-ejendomme, da nærmeste nabobeboelse (uden landbrugspligt) ligger uden for den beregnede geneafstand og der er stillet vilkår om, at kommunen kan kræve afhjælpende foranstaltninger, hvis der mod forventning konstateres væsentlige lugtgener. Det vurderes derfor, at ejendommens lokalisingsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse.

2.3 Vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

35. Der skal foretages en god staldhygiejne, herunder at staldene og fodringsanlæg holdes rene for at mindske gener fra dyreholdet.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Ammoniakfordampning fra stald og lager

Ammoniakemissionen (ammoniakfordampningen) fra husdyrgødningen medvirker til kvælstofbelastning af den nærliggende natur.

Den totale emission fra anlægget er via ansøgningssystemet (ans.skema 56221) beregnet til 6.746,64 kg N/år, og mer-emissionen fra anlægget er beregnet til 1.794,13 kg N/år.

For så vidt angår den fiktive ansøgning, hvor grisene har en udgangsvægt på 110 kg (fiktivt ans.skema 61076) er den totale emission beregnet til 6.787,04 kg N/år, mens mer-emissionen fra anlægget er beregnet til 1.795,87 kg N/år.

Da mer-emissionen fra slagtesvineproduktionen, hvor udgangsvægten er 110 kg, er 0,1 % højere end fra produktionen, hvor udgangsvægten er 107 kg, er der ikke regnet på kvælstofdeposition i

naturpunkter i henhold til fiktivt ansøgningskema 61076. Brønderslev Kommune vurderer, at en afvigelse på 0,1 % i dette tilfælde er ubetydelig.

Der er ikke ændret i fodringsstrategi i forhold til kvælstof. Der stilles derfor ikke vilkår i forbindelse med ammoniakfordampning fra stald og lager.

Beskyttet natur

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, naturbeskyttelsesloven, husdyrgodkendelsesloven og habitatdirektivet er der opstillet en lang række kriterier for beskyttelsen af naturen.

Den mest sårbare natur findes i de internationale naturbeskyttelsesområder og Ramsarområder (Natura 2000 områder), der er en fællesbetegnelse for de habitat- og fuglebeskyttelsesområder, som er udpeget til opfyldelse af EU's habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiv. I ovennævnte ændringsbekendtgørelse er denne type af natur kategoriseret som kategori 1-natur (§ 7, stk. 1, nr. 1) og omfatter en lang liste af nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, f.eks. aktive højmoser (7110), brunvandede søer og vandhuller (3160) mm.

Den sårbare natur – kategori 2-natur (§ 7, stk. 1, nr. 2) - omfatter ammoniakfølsomme naturtyper, der ligger *uden for* internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Naturbeskyttelseslovens § 3 beskytter naturlige søer på over 100 m², heder, moser, strandenge, strandsumpe, ferske enge og overdrev, når de enkeltvis, tilsammen eller i forbindelse med søer er større end 2.500 m² i sammenhængende areal. Loven beskytter desuden moser og lignende, der er mindre end 2.500 m², når de ligger i forbindelse med en beskyttet sø eller vandløb.

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 7 omfatter en delmængde af de naturarealer, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, som er særligt følsomme over for udledning af luftbåret kvælstof. Særligt sårbare § 3 naturområder, der ikke er omfattet af kriterierne i § 7, skal omfattes af samme afskæringskriterier for ammoniak, såfremt naturkvaliteten og kommunens mål for naturområdet tilsiger en beskyttelse på niveau med § 7-områderne.

Den mindre sårbare natur – kategori 3-natur – består af den natur, som ikke er omfattet under kategori 1 og 2. I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er § 3 beskyttede heder, moser og overdrev defineret som kategori 3-natur sammen med ammoniakfølsomme skove, der ligger uden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Tabel 8. Krav til ammoniakdeposition i de forskellige kategorier

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7, stk. 1, nr. 1	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden <ul style="list-style-type: none"> • 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug • 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug • 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. § 7, stk. 1, nr. 2	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove	Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha/år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha/år.

- Natura 2000 (kategori 1 natur)

Nærmeste habitatområde, Nymølle Bæk og Nejsum Hede (H217), ligger i Frederikshavn Kommune ca. 6,9 km nord vest for ejendommen. Af Natura 2000-planen 2010-2015 fremgår udpegningsgrundlaget for habitatområdet samt prognoser for bevaringsstatus på naturtyper og arter.

Udpegningsgrundlag for habitatområde H217

Naturtyper: Vandløb (3260), Tør hede (4030), Enekrat (5130), Surt overdrev (6230), Kildevæld (7220), Riggær (7230), Bøg på mor (9110), Stilkege-krat (9190), Elle- og askeskov (91E0)
--

Arter: Bæklampret (1096) og Odder (1355)

Prognosen er gunstig eller vurderet gunstig for:

- Odder, da bestanden vurderes at være stabil.

Prognosen er ugunstig eller vurderet ugunstig for:

- Surt overdrev fordi den lave ende af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på hele arealet og fordi mere end 25 % af arealet er i strukturklasse III-V som følge af eksempelvis tilgroning med problemarter.
- Kildevæld og riggær fordi den lave ende af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på over 25 % af arealet, og fordi mere end 25 % af arealet for hver naturtype er i strukturklasse III-V som følge af eksempelvis tilgroning med høje græsser og urter.
- Enekrat på grund af tilgroning med invasive træer og buske og fordi den lave ende af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på over 25 % af arealet.
- Bøg på mor samt elle- og askeskov på grund af, at den lave ende af tålegrænseintervallet for kvælstofdeposition er overskredet på hele arealet.
- Tør hede, da naturtypen ikke længere er til stede i området.

Prognosen er ukendt for:

- Vandløb på grund af for spinkelt datagrundlag.
- Bæklampret på grund af manglende data.
- Stilkege-krat, da den ikke er fundet under kortlægningen af området.

Brønderslev Kommune har ikke besigtiget habitatområdet i forbindelse med udvidelsen primært på baggrund af afstanden fra ejendommen til habitatområdet. Ifølge scenarieberegning nr. 59695 er totaldepositionen til området 0,1 kg N/ha/år. Det vurderes således, at depositionen ikke vil påvirke Natura 2000-området.

- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne

Udbringningsarealerne ligger for en stor dels vedkommende omkring ejendommen (se bilag 5), men der ligger også udbringningsarealer længere mod syd ved Voer, samt arealer ved Brønden og syd for Østervrå i Frederikshavn Kommune (se bilag 5 og bilag 8). Disse arealer ligger henholdsvis ca. 1,3 km og 1,7 km fra habitatområdet Nymølle Bæk – Nejsum Hede; de andre udbringningsarealer ligger væsentlig længere væk fra habitatområder. Ifølge Miljøstyrelsens retningslinjer vil der sjældent kunne konstateres en påvirkning på over 1 kg N/ha, hvis afstanden mellem udbringningsarealet og naturområdet er over 100 meter. Selvom kravene er skrappere til habitatområdet, jf. tabel 7, vurderes udbringningsarealerne ikke at påvirke området, idet afstanden er over 1 km. (Se Frederikshavn Kommunes udtalelse i bilag 8.)

Derudover er der i henhold til bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. blandt andet krav til, at husdyrgødning / dybstrøelse, der udbringes på arealer uden etablerede afgrøder til høst, skal nedbringes hurtigst muligt og inden 6 timer. Kan dette ikke lade sig gøre på grund af uforudseelige omstændigheder, skal nedbringningen finde sted, så snart det er muligt.

Ansøger oplyser, at ca. 30 % af dybstrøelsen bliver kørt direkte ud og pløjet ned, så ammoniakfordampningen bliver mindst mulig fra udbringningsarealerne. Resten af dybstrøelsen lægges i markstak, der overdækkes, indtil den kan spredes ud og pløjedes ned. Dermed vurderer Brønderslev Kommune, at der sker en beskyttelse af de nærliggende naturarealer.

Det vurderes således, at udvidelsen af anlægget og udbringningen på markerne er i overensstemmelse med gældende lovgivning samt kommuneplanens målsætninger.

Naturområde	Afstand og retning fra anlæg til naturpunkt	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition fra anlæg (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning + totaldeposition fra anlæg (kg N/ha/år)
Punkt 1 Habitatnatur Områdenr. H217 Skema nr. 59695	6,9 km mod nordøst	0,0	0,1	10 - 25	15,6 + 0,1 = 15,7

- Kategori 2-natur

Ca. 1,7 km øst for Ålborgvej 494 er der registreret en hede/ et overdrev efter § 7 i husdyrgodkendelsesloven (i Frederikshavn Kommune). I henhold til ændringsbekendtgørelsen hører arealet til såkaldt kategori 2-natur, der højst kan tåle en totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Beregning (scenarieregning nr. 59704) af ammoniakdepositionen til det nærmeste § 7 område viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år og en totaldeposition fra anlægget på 0,1 kg N/ha/år. Det vurderes ud fra beregningen, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af kategori 2-naturen.

- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne

Den korteste afstand fra de udbringningsarealer, der ligger i Brønderslev Kommune, til det nærmeste § 7 område er ca. 1,13 km. Da afstanden er over 100 m, vurderer Brønderslev Kommune, at ammoniakfordampningen fra arealerne ikke påvirker området væsentligt.

Naturområde	Afstand og retning fra anlæg til naturpunkt	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition fra anlæg (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning + totaldeposition fra anlæg (kg N/ha/år)
Punkt 2 § 7 natur Overdrev/hede Skema nr. 59704	1,7 km mod øst	0,0	0,1	10 - 25	Ca. 15,1 + 0,1 = 15,2

- Kategori 3-natur

Til kategorien hører heder, moser og overdrev, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 og ammoniakfølsomme skove. I henhold til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen må merdepositionen højst være på 1,0 kg N/ha/år. Brønderslev Kommune har derfor foretaget beregninger til den kategori 3-natur, der ligger nærmest anlægget (se naturpunkterne i bilag 7).

I tabel 9 ses, hvad den beregnede merdeposition og totaldeposition vil blive i de omkringliggende naturarealer i forbindelse med udvidelsen af anlægget. Herudover ses retning og afstand fra anlægget til naturarealet samt naturtypens tålegrænse. Der er lavet 4 scenarieregninger ud over de to ovenfor anførte (scenarieregning / skema nr. 59707, 59708, 59706 og 59712).

Tabel 9. Ammoniakberegninger

Naturområde	Afstand og retning fra anlæg til naturpunkt	Merdeposition (kg N/ha/år)	Totaldeposition fra anlæg (kg N/ha/år)	Tålegrænse (kg N/ha/år)	Baggrundsbelastning + totaldeposition fra anlæg (kg N/ha/år)
Punkt 3 § 3 "sø" / mergelgrav Skema nr. 59707	Ca. 200 m mod nord	0,8	3,9	5 - 10	14,9 + 3,9 = 18,8
Punkt 4 § 3 - Overdrev Skema nr. 59708	Ca. 215 m mod vest	0,9	3,5	10 - 25	14,9 + 3,5 = 18,4
Punkt 5 § 3 - Overdrev Skema nr. 59706	Ca. 235 m mod sydøst	0,3	0,9	15 - 25	14,9 + 0,9 = 15,8
Punkt 6 Potentiel ammoniak-følsom skov Skema nr. 59712	1,9 km mod syd	0,0	0,1	-	14,7 + 0,1 = 14,8

Bortset fra "søen" på naturpunkt 1 (en gammel "fælles lergrav" på matr.nr. 11 Idskov Fjerdings vestlige Del, Voer) viser ovenstående beregninger, at tålegrænseniveauerne for de forskellige naturtyper ikke er overskredet. Merbelastningerne er desuden alle under 1 kg N/ha/år. Ifølge ændringsbekendtgørelsen / Miljøstyrelsens Wikivejledning vil en merbelastning på mindre end 1 kg N/ha/år i udgangspunktet ikke udgøre et væsentligt merbidrag og kan derfor ikke medføre tilstandsændringer af § 3-områder.

Lergraven er vejledende registreret som § 3 sø. Søer og enge er ikke specifikt nævnt under kategori 3-natur, men Natur- og Miljøklagenævnet har blandt andet i sin afgørelse NMK-131-00036 beskrevet, at "kommunen har i forbindelse med ansøgning om tilladelse eller godkendelse efter husdyrloven pligt til at håndhæve naturbeskyttelseslovens bestemmelser herom, herunder at der ikke må udøves aktiviteter, som vil medføre tilstandsændringer i et § 3-beskyttet område". Brønderslev Kommune har derfor valgt at beregne merdeposition og totaldeposition i lergraven. Der er fundet en merdeposition på 0,8 kg N/ha/år og en totaldeposition på 3,9 kg N/ha/år (scenarioberegning 59707). Med en merbelastning under 1 kg N/ha/år, burde lergraven ikke opleve en tilstandsændring med udvidelsen.

Lergraven er præget af tilgroning med større træer/krat og vurderes at være kraftigt næringsstofpåvirket blandt andet af deposition fra udspredding af husdyrgødning og fra staldanlæg. Lergraven vurderes derfor ikke at være omfattet af den tålegrænse på 5-10 kg N/ha/år, der er gældende for kvælstofbegrænsede, rene søer af type 3150 (Ammoniakmanualen, Skov- og Naturstyrelsen, 2003; Harmoniserede tålegrænser. Opdateret 15. december 2005).

Ifølge klagenævnsafgørelsen NMK-131-00036 vil: "Tålegrænsen for de små næringsstofpåvirkede søer og vandhuller i det åbne land, som efter en konkret vurdering ikke svarer til de næringsfattige søer i Tålegrænsenotatet, kunne tåle en højere ammoniakdeposition uden at ændre tilstand. Desuden vil de fleste små vandhuller i det åbne land være fosforbegrænsede, hvilket betyder, at fosfortilførslen udgør den største trussel mod deres tilstand".

Brønderslev Kommune vurderer, at eutrofieringstilstanden af lergraven er så kraftig på nuværende tidspunkt, og at den formentlig er fosforbegrænset, så udvidelsen af husdyrholdet ikke vil medføre væsentlige tilstandsændringer.

Det bemærkes, at der er 2 meter bræmmer og 10 meter randzoner omkring lergraven.

Der er ikke foretaget beregninger på kategori 3-natur, der ligger endnu længere væk end nævnte områder i tabel 9. Da merbelastningen og tålegrænsen ikke overskrides til de nærmeste naturarealer, vurderes den heller ikke at gøre det til fjernereliggende arealer. Vurderingen er lavet ud fra det videnskabelige grundlag og kendskabet til de pågældende naturtyper, der i øjeblikket er tilgængelig til vurdering af naturtyperne.

- Ammoniakfordampning fra udbringningsarealerne

Nogle af udbringningsarealerne i Brønderslev Kommune ligger op til beskyttet natur, men ingen af dem indeholder ikke så markante hældninger i terrænet, at Brønderslev Kommune på den baggrund vurderer, at der skal ske restriktioner i forhold til udbringning af dybstrøelse.

Husdyrgødning *kan* dog skabe påvirkninger på over 1 kg N/ha inden for de nærmeste 10-20 meter. Dette vurderer Miljøstyrelsen i de fleste tilfælde kun at være et problem for den nærliggende natur, hvis arealerne ligger i Natura 2000 område eller indeholder yngle/rasteområder for bilag IV arter. Da ingen af udbringningsarealerne ligger i Natura 2000 område eller indeholder yngle/rasteområder for bilag IV arter (se afsnittet – bilag IV arter), har Brønderslev Kommune vurderet, at det ikke er nødvendigt at stille skærpede krav til udbringningen på arealerne.

- Ammoniakfølsomme skove i området

Skoven omkring Voergård Slot, der ligger ca. 1,9 km syd for staldanlægget er vejledende registreret som potentiel ammoniakfølsom skov. Brønderslev Kommune har derfor beregnet merdeposition og totaldeposition til skoven. Beregningerne (scenarieregning nr. 59712) viser en merdeposition på 0,0 kg N/ha/år og en totaldeposition på 0,1 kg N/ha/år. På baggrund af beregningerne vurderer Brønderslev Kommune, at der ikke vil ske tilstandsændringer af skoven med den kommende udvidelse.

- Bilag IV arter

En række dyr, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på egnen omkring anlægget og arealerne. På baggrund af "Faglig rapport nr. 635" fra DCE samt kommunens øvrige kendskab vurderes det umiddelbart, at det kan være: odder, markfirben, spidssnudet frø og en række flagermus-arter (Sydflagermus m.fl.).

Odder færdes typisk tæt på søer og vandløb, men kan også findes langt fra disse. Da odder oftest er nataktive og markdriften normalt foregår i dagtimerne, vurderes det, at raste- og yngleområderne for odder ikke bliver påvirket.

Især solbeskinnede skrånninger med veldrænet jord og lav vegetation kan være potentielle yngle- eller rasteområder for markfirbenet. Markdriften vurderes ikke at have en negativ effekt på en eventuel bestand af markfirben, da der ikke er potentielle yngle- eller rastesteder i nærheden af markerne.

Spidssnudet frø kan forekomme i mange typer af vandhuller, men foretrækker vandhuller, der omgives af fugtige udyrkede arealer som fødesøgnings- og rasteområde.

Flagermus benytter ofte hulheder i træer eller huse som opholdssted om dagen og under vinterdvalen. Føden består af insekter som fanges i luften nær vådområder, marker, skove og levende hegn. De enkelte arter af flagermus har forskellige præferencer mht. fødesøgningsområde. Der er ingen registreringer af flagermus nær anlægget og udbringningsarealerne, men det kan ikke udelukkes, at én eller flere arter kan raste eller yngle i området. Det ansøgte vurderes ikke at have en negativ indflydelse på flagermus, da hverken opholdssteder eller fødegrundlag påvirkes.

Markdriften vurderes at have en neutral effekt for de nævnte arter. Dette tilskrives, at udbringningen af husdyrgødning vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

- Artsfredninger og rødlistearter

I nærheden af anlægget og på udbringningsarealerne er kommunen ikke bekendt med forekomster af planter og dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor.

Udbringningsarealerne

- Fredede områder og fredede fortidsminder på eller i tæt nærhed af anlægget og udbringningsarealerne

Der er ingen fredede områder eller fortidsminder på eller i nærheden af anlægget eller udbringningsarealerne i Brønderslev Kommune. Der er et ikke-fredet fortidsminde på mark 1-0 (enkeltfund fra jernalderen). Vendsyssel Historiske Museum kan bidrage med oplysninger og eventuelle retningslinjer i forhold til disse.

Mark 1-0 og mark 22-0 er "fortidsmindearealer". Her er ifølge Kulturstyrelse spor af oldtids agre ved lergraven.

Beskyttede diger

Digerne er vigtige elementer i kulturlandskabet, som dels viser tidligere tiders arealudnyttelse, ejendomsforhold og administration, dels fungerer som levesteder og spredningskorridorer for dyr og planter, og bidrager til et afvekslende landskab. Museumslovens § 29 a foreskriver, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger, herunder gennembrud af diger, jævning eller andre tilstandsændringer af de beskyttede diger. Brønderslev Kommune har ikke registreret beskyttede diger langs eller på udbringningsarealerne i Brønderslev Kommune. Den præcise placering af digerne kan findes på www.arealinfo.dk.

Vandløb

Generelt må husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning (handelsgødning) ikke udbringes på en måde og på sådanne arealer, at der er fare for afstrømning til vandløb, herunder dræn, søer over 100 m² og kystvande, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen (se bekendtgørelse nr. 915 af 27. juni 2013). Endvidere er udbringning af husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse, ensilagesaft, restvand og mineralsk gødning (handelsgødning) på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket jord ikke tilladt.

Desuden må husdyrgødning, afgasset vegetabilsk biomasse og mineralsk gødning (handelsgødning) ikke udbringes på stejle skrånninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller kystvande inden for en afstand af 20 meter fra vandløbs, søens eller kystvandets afgrænsning ved daglige vande. Flydende husdyrgødning og afgasset vegetabilsk biomasse, som nedfældes i parallel retning i forhold til det nærliggende vandmiljø og flydende mineralsk gødning (handelsgødning) er dog ikke omfattet af ovenstående regel, hvis gødningen udsprede på stejle skrånninger med en hældning på mellem 6° og 12°.

I henhold til vandløbslovens § 69 er der krav om 2 m bræmmer⁵, som gælder for alle vandløb og for søer over 100 m², der ligger i landzone og som er naturlige eller højt målsatte i Kommuneplanen 2009-2021.

Fra den 1. september 2012 er Lov om randzoner (lov nr. 591 af 14. juni 2011) trådt i kraft. Randzoner er en 10 m bred dyrknings-, sprøjte- og gødningsfri zone langs åbne vandløb og søer større

⁵ Bekendtgørelse af lov om vandløb, lovbekendtgørelse nr. 1208 af 30. september 2013

end 100 m² i landzone. I miljøgodkendelsen til "Egeskov", Ålborgvej 494 har ansøger taget specifik stilling til, hvor 10 meter randzonerne skal udlægges omkring ansøgers udbringningsarealer. NaturErhvervstyrelsen er myndighed i forhold til randzonerne.

Mark 5-0, 6-0, 11-5, 11-0 og 11-9 ligger ned til Voer Å, der har udløb til Kattegat. Mark 20-20 ligger ned til Endelt-Porsig Bæk, der løber ud i Voer Å og videre ud i Kattegat.

Det er Brønderslev Kommunes vurdering, at landbrugsdrift, herunder udspreddning af husdyrgødning i det omfang, der ansøges om og efter gældende regler på de vandløbsnære arealer, ikke vil påvirke flora og fauna i de aktuelle vandløb. På det grundlag vurderes det, at ændringen ikke vil være i modstrid med vandløbsmålsætningerne.

Konklusion

Ud fra ovenstående har Brønderslev Kommune samlet vurderet:

- at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstanden af beskyttede naturtyper såvel i som uden for Natura 2000-områder, og
- at det på baggrund af den eksisterende viden om arternes udbredelse må antages, at udvidelsen ikke væsentligt vil forringe tilstand og levevilkår for truede plante- og dyrearter.⁶

2.4 Vilkår – Fodring/Fosfor

36. Ved en afgangsvægt på 107 kg: P ab slagtesvin pr. år må højst være 5.970,4 kg P. Beregningen er foretaget på grundlag af formelen: ((afgangsvægt – indgangsvægt) x FEsv pr. kg tilvækst x (g fosfor pr. FEsv/1000)) – ((afgangsvægt – indgangsvægt) x 0,0055 kg P pr. kg tilvækst). Samt formelen: P ab dyr pr. slagtesvin x antal slagtesvin i opgørelsesperioden. Og på grundlag af de tal, der står i ansøgningen (ansøgningskema 56221): en afgangsvægt på 107 kg, en indgangsvægt på 32 kg, 2,85 FE pr. kg tilvækst, 4,59 g fosfor pr. FE og der udvides til 10.500 slagtesvin.
37. Ved en afgangsvægt på 110 kg: P ab slagtesvin pr. år må højst være 5.919,63 kg P. Beregningen er foretaget på grundlag af ovenstående formel og på grundlag af de tal, der fremgår af fiktivt ansøgningskema 61076: en afgangsvægt på 110 kg, en indgangsvægt på 32 kg, 2,86 FE pr. kg tilvækst, 4,59 g fosfor pr. FE og en udvidelse til 9.950 slagtesvin.

Da ansøger har valgt at ændre i fosforindholdet i foderet, har Brønderslev Kommune stillet vilkår hertil. Der må således højst være 4,59 g fosfor pr. FE i foderet. Se mere under BAT i kap. 2.9.

2.5 Vilkår – Hensyn til landskab

Bygningerne på "Egeskov" ligger i et område, der er udpeget som *jordbrugsområde* i Kommuneplanen 2009-2021. I jordbrugsområder skal hensynet til jordbrugserhvervene varetages i balance med hensynet til de øvrige åben landinteresser og byudviklingsinteresser.

Bygningerne ligger uden for naturbeskyttelseslovens bygge- og beskyttelseslinjer, og der er ingen særlige friluftssinteresser knyttet til området.

Ved udvidelsen på "Egeskov" bygger ansøger et 42 x 18 m halmlager til den vestlige del af den nuværende stald længst mod nord. Ansøger har oplyst, at tilbygningen opføres i samme materiale som den eksisterende stald. Da ændringen foregår inden for det eksisterende byggeri og da ansø-

⁶ Jf. Skov- og Naturstyrelsens rødliste og habitatdirektivets lister med sårbare og beskyttelseskrævende arter.

ger har valgt materialer, der ikke afviger fra de eksisterende stalde, vurderer Brønderslev Kommune, at udvidelsen kan foregå under hensyntagen til eventuelle natur- og landskabsinteresser.

2.6 Vilkår - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

38. Pumpning af indholdet fra gyllekummer og møddingssaftholder skal ske ved konstant overvågning.
39. Ved transport af husdyrgødning på offentlige veje skal transportvogne være forsynet med overdækning eller lignende, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal gødningen straks opsamles.

Beskrivelse og vurdering - Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrgødning foreligger som dybstrøelse. Ifølge ansøgningen bliver der efter udvidelsen årligt produceret 1.800 t dybstrøelse. Da dybstrøelsen opsuger næsten al væske er der meget lidt overskydende ajle fra dybstrøelsen. Den møddingssaft / overskydende ajle, der måtte være, samt vand fra højtryksrensning af staldene, løber i gyllekanaler, der har en samlet kapacitet på ca. 300 m³ og til møddingssaftholder med en kapacitet på ca. 95 m³.

Rengøringsvand fra staldene (og evt. drikkevandsspild og ajle) samt regnvand fra befæstede arealer går til gyllekummer og møddingssaftholder. Der opbevares ikke husdyrgødning fra andre ejendomme og der modtages ikke slam.

Ifølge ansøgningen, hvor grisene har en afgangsvægt på 107 kg, ligger dybstrøelsen på stald i 74 dage, mens den ligger i stalden i godt 80 dage, når grisene har en afgangsvægt på 110 kg.

En del af dybstrøelsen (70 %, dvs. den del, der ikke pløjedes direkte ned) lægges i markstak. Det vurderes således, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig.

Tabel 10. Opbevaringsanlæg:

	Byggeår/ beholderkon- trol	Kapacitet [tons]	Lageran- del i procent
Gyllekummer	-	Ca. 300 m ³	- %
Markstak	-	-	70 %
Direkte udbringning og nedpløjning	-	-	30 %
Samlet kapacitet		-	

Markstakke skal placeres, så der er mindst

- 1) 25 m til ikke-almene vandforsyningsanlæg.
- 2) 50 m til almene vandforsyningsanlæg.
- 3) 15 m til vandløb (herunder dræn) og søer.
- 4) 15 m til offentlig vej og privat fællesvej.
- 5) 25 m til levnedsmiddelvirksomhed.
- 6) 15 m til beboelse på samme ejendom.
- 7) 30 m til naboskel. (Jf. Husdyrgodkendelseslovens § 8.)

Overholdes ovenstående afstandskrav til søer, vandboringer og vandløb m.v., vurderes der ikke at være risiko for forurening af disse.

2.7 Vilkår - Udbringning af husdyrgødning

40. Der må kun udbringes husdyrgødning på de udbringningsarealer, der fremgår af bilag 5.
41. Ved en afgangsvægt på 107 kg (ans.skema 56221): Der skal fra husdyrbruget afsættes 20.011,68 kg N (heraf 10.908,68 kg N til udbringning) samt 6.375,09 kg P (heraf 3.924,09 kg P til udbringning) svarende til 291,7 DE i planperioden fra den 1. august til den 31. juli.
42. Ved en afgangsvægt på 110 kg (fiktivt ans.skema 61076): Der skal fra husdyrbruget afsættes 20.119,98 kg N (heraf 11.016,98 kg N til udbringning) samt 6.371,32 kg P (heraf 3.920,32 kg P til udbringning) svarende til 291,3 DE i planperioden fra den 1. august til den 31. juli.
43. Der skal afsættes dybstrøelse fra 111,8 DE til biogasanlæg, svarende til 9.103 kg N og 2.451 kg P.
44. Der skal foreligge dokumentation for fraførsel af dybstrøelse fra 111,8 DE til biogasanlæg. Senest når miljøgodkendelsen er fuldt udnyttet, skal der indsendes kopi af den skriftlige aftale, der er indgået med biogasanlæg.
45. 30 % af dybstrøelsen skal pløjedes direkte ned.
46. Hvis der sker ændringer i udbringningsarealerne, som ikke er omfattet i denne miljøgodkendelse, skal ændringerne forinden anmeldes til kommunen.
47. Udbringning af husdyrgødning skal ske således, at lugtgener begrænses mest muligt.

Beskrivelse og vurdering for vilkår - Udbringning af husdyrgødning

Gødningstyper fordelt på kg kvælstof og kg fosfor:

Tabel 11. Gødningstyper:

Gødningstype	kg kvælstof	kg fosfor	DE
Dybstrøelse fra slagtesvin, udgangsvægt 107 kg	20.011,68	6.375,09	291,66
Dybstrøelse fra slagtesvin, udgangsvægt 110 kg	20.119,98	6.371,32	291,3

"Egeskovs" samlede udbringningsarealer er oplyst til 128,11 ha. Da der afsættes dybstrøelse fra 111,8 DE, er der dybstrøelse fra 179,9 DE, der skal udbringes. Det nødvendige harmoniareal er $179,9 \text{ DE} / 1,4 \text{ DE pr. ha} = 128,11 \text{ ha}$ for det ansøgte antal DE. På den baggrund vurderes harmonikravet at være overholdt.

Kørselsafstand til/fra forpagtede udbringningsarealer er mellem ca. 5,2 km og ca. 1,6 km i luftlinje. "Egeskovs" egne arealer ligger omkring bygningerne bortset fra matr.nr. 10k Vestengårdens Fjerding, Voer og matr.nr. 20d Idskov Fjerding østlige Del, Voer.

Som nævnt under *Transporter* skal det tilstræbes, at dybstrøelsen ikke udbringes i weekender og på helligdage. Hvis udbringning tilrettelægges, så det sker under hensyntagen til naboer, vurderes udbringningen ikke at give problemer med lugtgener.

Center for Teknik og Miljø, Frederikshavn Kommune har den 9. januar 2014 sendt en udtalelse om de arealer, der ligger i Frederikshavn Kommune, se bilag 8. Udtalelsen har ikke medført yderligere vilkår til godkendelsen.

2.8 Overfladevand og grundvand

Ansøger har ca. 101 ha udbringningsarealer i Brønderslev Kommune. Resten ligger i Frederikshavn Kommune. Ifølge jordklassificeringen (Fra Dansk Jordbrugsforskning 1975 – 1979) er arealerne, som ligger i Brønderslev Kommune, klassificeret som dels finsandet jord (JB2), fin lerblandet sandjord (JB4) og lerjord (JB7). Jordbundstyperne er i ansøgningskemaet angivet med ovennævnte JB-tal og Brønderslev Kommune vurderer derfor, at jordbundstyperne er angivet korrekt.

Overfladevand – Nitrat

Nedenstående tabel viser, hvordan bedriftens ejede og forpagtede arealer, der drives i Brønderslev Kommune, ligger i forhold til kvælstoffølsomme områder.

Tabel 12. Nitratklasser

Udbringningsarealer [ha]	Uden for nitratklasse [ha]	Nitratklasse I [ha]	Nitratklasse II [ha]	Nitratklasse III [ha]
128,11 ha	128,11 ha	0	0	0

Hele det samlede ejede og forpagtede udbringningsareal på i alt 128,11 ha ligger i område uden for nitratklasse. Der er derfor ikke krav om ekstra efterafgrøder som virkemiddel til at nedbringe kvælstofudvaskningen.

I følge ansøgningsmaterialet er det beregnet, at der er i gennemsnit må udbringes 1,4 DE/ha (DE_{max}) svarende til en udvaskning på maksimalt 61,3 kg N/ha (kg N/ha DE_{max}) fra rodzonen (skema nr. 56221, version 6 samt fiktivt ansøgningskema 61076). Det reelle dyretryk er 1,4 DE/ha (DE_{reel}) og den reelle udvaskning er på 61,3 kg N/ha (kg N/ha DE_{reel}). Kravet til maksimalt kvælstofudvaskning er således overholdt ved en udgangsvægt på såvel 107 kg som 110 kg.

Vurdering af eventuel skadevirkning af kvælstof og fosfor til overfladevand, herunder marine Natura 2000-områder

Kvælstof (nitrat):

Miljøstyrelsen har fastlagt 2 afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke vil medføre skadevirkning på overfladevand som følge af nitratudvaskning.

1. Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007 (projektet i kumulation med andre planer og projekter)
2. Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1 % hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret (påvirkning fra projektet i sig selv).

Kvælstof i relation til oplandet til Nordlige Kattegat:

De udbringningsarealer, der ligger i Brønderslev Kommune, afvander Voer Å, som afvander til Nordlige Kattegat (i det følgende kun benævnt som "Kattegat"). Forholdene i Kattegat er beskrevet i "Udkast til Vandplan, Hovedopland 1.1, Nordlige Kattegat og Skagerrak, Forhøring, januar 2010" samt i "Udkast til Vandplan 2010-2015, Hovedopland 1.1, Nordlige Kattegat og Skagerrak, december 2011". I Kattegat er der flere områder, der er udpeget som Natura 2000-område, men i forhold til afstrømningen fra oplandet i Brønderslev Kommune er det relevante habitatområde "H 14, Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". De pågældende områder er karakteriseret som

”oplände til sårbare Natura 2000-områder”. Ingen dele af oplandet i Brønderslev Kommune afvander til Randers Fjord eller Mariager Fjord.

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000 områder i Kattegat er en hel række forskellige naturtyper og arter, bl.a. naturtyperne ”1110, sandbanke” og ”1160, bugt” samt arterne odder, spættet sæl og forskellige arter af andefugle og terner. Risikoanalysen fra Vand- og Naturplanerne har vist, at habitatområderne i Kattegat er i risiko for ikke at opfylde målet i Vandplanen i 2015. Årsagen hertil er bl.a., at Kattegat er påvirkelig ved tilførslen af næringsstoffer. Tilførslen af næringsstoffer forventes som følge af VMP I, II og III at falde frem til 2015. Det er imidlertid usikkert, hvorvidt det er tilstrækkeligt til at sikre bundfaunasamfund i stabil ligevægt. Brønderslev Kommune har ikke yderligere viden om sårbarheden af Kattegat, som giver anledning til at vurdere, at oplandet har væsentlig større sårbarhed for kvælstof.

Afskæringskriterie nr. 1 – Påvirkning i kumulation med andre planer og projekter

Dyretrykket i oplandet til Kattegat har været faldende fra 2007 til 2012 fra 71.066 DE til 67.460⁷ DE. Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af det Centrale Husdyr Register (CHR-registret). Tallene er korrigeret for ændringer i omregningsfaktorer for DE, således at disse ændringer indgår progressivt gennem en årrække og ikke giver anledning til store stigninger/fald i det enkelte år, hvor omregningsfaktoren ændres. Miljøstyrelsen vurderer, at usikkerheden i CHR-dataene er på 5-10%⁸.

Den registrerede udvikling i dyretrykket gennem CHR skal sammenholdes med kommunernes egne oplysninger om tilladelse og godkendelser, som er givet, men ikke udnyttet, samt eventuelle reduktioner eller ophør af dyrehold.

En gennemgang af de tilladelser/godkendelser, som Brønderslev Kommune har givet i perioden fra 2007 til 2011 viser, at der er givet tilladelser/godkendelser til ca. 2.760 DE i oplandet til Kattegat, hvor fristen for udnyttelse ikke er udløbet. Som udgangspunkt skal tilladelser/godkendelser udnyttes inden for 2 år, fra tilladelsen/godkendelsen er givet. I en række tilfælde er der dog givet en frist på op til 5 år for udnyttelse af en godkendelse. Kommunen har ikke opdaterede tal, der viser, hvor stor en andel af disse dyreenheder, der reelt er udnyttet på nuværende tidspunkt. Det vil imidlertid ofte være sådan, at en tilladelse/godkendelse udnyttes gradvist. De CHR-registrerede dyreenheder vil således i et vist omfang omfatte hele eller delvise udnyttelser af de tilladelser/godkendelser, der er givet i perioden fra 2007 til 2011, og hvor fristen for udnyttelse reelt ikke er udløbet endnu.

Samtidig med, at der er givet tilladelse/godkendelse til etablering og udvidelse af husdyrbrug i kommunen, er der husdyrbrug, der reducerer eller helt ophører med husdyrproduktionen. Ifølge Husdyrgødningsbekendtgørelsen skal husdyrbrug anmelde godkendelsespligtige ændringer i husdyrholdet til kommunen – også når der er tale om reduktion eller ophør i dyreholdet. Erfaringsmæssigt er det imidlertid sjældent, at ophørt eller reduceret husdyrproduktion anmeldes til kommunen. Ligeledes bliver et reduceret eller ophørt husdyrbrug ikke nødvendigvis opdateret i CHR-registret umiddelbart i forbindelse med reduktion eller ophør. Der er desuden mulighed for, at et husdyrbrug indsætter dyr igen inden for en 3-årig periode, som er muligt i forhold til kontinuitetsprincippet.

Hvis man tager højde for de usikkerheder, der er i opgørelsen af dyreenheder i CHR, sammenholdt med kommunens oplysninger om ophørte eller reducerede husdyrbrug samt potentielt ikke udnyttede tilladelser/godkendelser, vurderer Brønderslev Kommune, at der ikke er stigning i dyretrykket i oplandet til Kattegat i perioden fra 2007 til nu.

⁷ <http://jordbrugsanalyser.dk/webgis/kort.htm>

⁸ Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen Erhverv. Notat af 28. februar 2011

I henhold til datamaterialet i www.jordbrugsanalyser.dk er der sket et fald fra 2007 til 2012. En opgørelse, som også inkluderer data fra årene 2008-2011, viser også en faldende tendens opgjort ved hjælp af lineær regression. Kommunen har beregnet, at forklaringsgraden, r^2 , er større end 0,5, hvilket anses som en sikker tendens. Overordnet set vurderer Brønderslev Kommune derfor, at dyretrykket i oplandet til Kattegat har været faldende i perioden 2007 til 2012.

Det vurderes endvidere, at der ikke er andre betydelige kilder til nitratudvaskning – spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende, – der har givet anledning til stigende nitratudvaskning i det aktuelle opland i perioden fra 2007 og fremefter. Med hensyn til spildevand fra det åbne land er der gennem den seneste årrække sket – og vil stadig ske – en forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

På grund af den sikre tendens til faldende dyretryk i oplandet til Kattegat har Brønderslev Kommune vurderet, at projektet ikke **i kumulation** med andre planer og projekter kan påvirke Kattegat (Nordlige Kattegat).

Afskæringskriterie nr. 2 – Påvirkning fra projektet i sig selv

Kystoplandet "Nordlige Kattegat" har et samlet areal på 126.925 ha. Brønderslev Kommune har vurderet, at den samlede udvaskning til Kattegat (Nordlige Kattegat) er på 1.917 t N pr. år⁹.

I forhold til ejendommen "Egeskov", Ålborgvej 494 kan beregningerne for kvælstof ses af nedenstående skema:

"Egeskov" – Ålborgvej 494		
N-reduktionspotentiale	51-75 %	Middelværdi 63 %
Areal til udbringning	I Brønderslev og Frederikshavn Kommune	128,11 ha
Udvaskning fra rodzonen, husdyrgødning, kg N/ha/år	Merudvaskning fra husdyrbruget i forhold til planteavlbrug	6,3 kg N/ha
Samlede påvirkning fra projektet til N 2000-området, kg N/år	Andelen fra arealerne	$6,3 \text{ kg N/ha} \times 128,11 \text{ ha} \times (1 - 0,63) = 298,62 \text{ kg N/ha}$
Ansøgt kvælstofbidrag af det samlede kvælstofbidrag til N2000 området	$298,62 / 1.917.000$	0,016 %

Udvaskningen fra udbringningsarealerne i det konkrete projekt udgør 0,016 % og dermed langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Kattegat. På den baggrund vurderer Brønderslev Kommune, at projektet ikke **i sig selv** kan give anledning til væsentlig kvælstofpåvirkning af det marine Natura 2000-område i Kattegat.

Fosfor i relation til oplandet til Kattegat (Nordlige Kattegat):

Ifølge retningslinjer fra Miljøstyrelsen skal der foretages en vurdering af, hvorvidt et projekt i sig selv kan påvirke habitatområder med hensyn til fosfor. Brønderslev Kommune har vurderet, at den samlede påvirkning af Kattegat med fosfor er 84,0 t P pr. år¹⁰.

I forhold til ejendommen "Egeskov" kan beregningerne for fosfor ses af nedenstående skema:

⁹ Beregnet ud fra data for 2005-2009 fra "Udkast til Vandplan 2010-2015, Hovedopland 1.1, Nordlige Kattegat og Skagerrak, december 2011". Tabel 2.1.4 og tabel 2.2.8.

¹⁰ Beregnet ud fra data for 2005-2009 fra "Udkast til Vandplan 2010-2015, Hovedopland 1.1, Nordlige Kattegat og Skagerrak, december 2011". Tabel 2.1.4 og tabel 2.2.8.

"Egeskov", Ålborgvej 494		
Areal til udbringning		128,11 ha
Fosforoverskud, kg pr. ha pr. år		11,8 kg P / ha / år ¹¹
Forøgelse i godkendelsesperioden på 8 år		11,8 x 8 = 94,4 kg P
% forøgelse i forhold til en samlet fosforpulje på 2000 kg pr. ha i pløjelaget ¹²		94,4 / 2000 = 4,72 %
Worst case udvaskning af fosfor ¹³		1 kg P pr. ha pr. år (standardværdi)
Worst case udvaskning fra projektet		128,11 ha x 1 kg P pr. ha pr. år = 128,11 kg P pr. år
Worst case påvirkning fra projektet i forhold til den procentvise forøgelse i godkendelsesperioden		128,11 kg P x 4,72 % = 6,05 kg P i alt
Ansøgt fosforbidrag af det samlede fosforbidrag til N2000 området	6,05 / 84.000	0,007 %

Påvirkningen fra arealerne i Brønderslev Kommune i det konkrete projekt udgør 0,007 % og dermed langt under både 1 og 5 % af den samlede belastning til Kattegat. På den baggrund vurderer Brønderslev Kommune, at projektet ikke i sig selv kan give anledning til væsentlig fosforpåvirkning af det marine Natura 2000-område i Kattegat.

Grundvand

I forhold til nitratberegning for grundvand vil der foreligge en beregning for nitratkoncentrationen i det vand, der forlader rodzonen for udbringningsarealer, hvor hele eller dele af arealet er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde. Ingen af arealerne i Brønderslev Kommune ligger i nitratfølsomt indvindingsområde. Alle arealer ligger i områder med almindelige drikkevandsinteresser. Her vurderes de generelle landbrugsregler at være tilstrækkelige til at sikre grundvandet.

2.9 Vilkår - Bedste tilgængelige teknik – BAT

48. Ved udskiftning af råvarer og hjælpestoffer skal husdyrbruget på kommunens forlangende dokumentere, at udskiftningen sker til mindre miljøbelastende råvarer og hjælpestoffer.
49. Anlæg, der er særligt energiforbrugende, skal kontrolleres og vedligeholdes, så de altid kører energimæssigt optimalt.
50. Ved udskiftning af anlæg og maskiner skal der vælges tidssvarende modeller, som lever op til forøgede krav vedrørende påvirkning af miljø og natur.

¹¹ P-overskud/ha/år er 11,8 kg P/ha/år for både ansøgningsskema 56221 og fiktivt ansøgningsskema 61076

¹² I henhold til forudsætninger i vejledning fra Miljøstyrelsen

¹³ I henhold til forudsætninger i vejledning fra Miljøstyrelsen

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Bedste tilgængelige teknik

Emissionsniveau samt BAT i stald

Der er foretaget beregninger på emissionsværdier på baggrund af Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)".

Tabel 13. Kommunens beregning af emissionsgrænseværdier ¹⁴

	Ny eller renoveret stald	Antal	Emissionsgrænseværdi (kg NH ₃ -N pr. produceret slagtesvin)	kg N/år
Slagtesvin på dybstrøelse 32 - 107 kg	Nej	10.500	0,65 kg NH ₃ -N pr. produceret slagtesvin	6.825
Slagtesvin på dybstrøelse 32 - 110 kg	Nej	9.950	$(0,65 \times (110-32) \times (13,23+0,1872 \times (110+32))) / 2944) \times 9950$ *)	6.822

*) Ved en udgangsvægt på 110 kg korrigeres BAT-kravene i forhold til en udgangsvægt på 107 kg. Vægtkorrektion i år 20xx = emissionsgrænseværdi IT 2011 x (referenceligning med aktuelt vægtinterval i år 20xx) / (referenceværdi beregnet for vægtintervallet 32-107 kg i år 20xx). Den aktuelle korrektion ifølge 2010/2011 normtal beregnes som: Emissionsgrænseværdi IT 2011 x (referenceligning for N ab dyr (2010/2011) / 2944), hvor referenceligningen for N ab dyr = (afgangsvægt - indgangsvægt) x (13,23 + 0,1872 x (afgangsvægt + indgangsvægt)). ¹⁵

Ovenstående beregning viser en vejledende emissionsgrænseværdi på 6.825 kg N/år (6.822 kg N/år) og som nævnt under ammoniakafsnittet er den samlede emission fra anlægget beregnet til 6.746,64 kg N/år (6.787 kg N/år). Miljøstyrelsens vejledende BAT-emissionsniveau er altså overholdt. På baggrund heraf vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik for staldsystemer.

Ansøgers redegørelse for anvendelse af BAT på de andre områder anføres punktvis under hvert afsnit, hvorefter Brønderslev Kommunes vurdering fremgår nedenunder.

Fodringsstrategi på ejendommen

Der anvendes indkøbt tørfoder på ejendommen.

Foderblandingerne tilsættes syntetiske aminosyrer. Ved at reducere proteinindholdet i foder samtidig med tilsætning af frie essentielle aminosyrer undgås at overfodre med ikke-essentielle aminosyrer. Det giver en bedre proteinudnyttelse og mindre overskydende protein, hvorved kvælstofudskillelsen mindskes.

De anvendte foderblandinger tilsættes enzymet fytase, hvorved fordøjeligheden af foderets naturlige indhold af fosfor øges og udskillelsen af fosfor med gødningen reduceres.

Redegørelse for anvendelse af BAT vedrørende fodring

Med henblik på at reducere dyrenes kvælstofudskillelse er det ifølge BREF-dokumentet (2003) BAT, at visse fodertilsætninger, herunder enzymer, kan forøge fodereffektiviteten.

Tilsvarende er det med henblik på at reducere dyrenes fosforudskillelse BAT at anvende fasefodring med højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase.

¹⁴ Se "Fastlæggelse af BAT-emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg uden for gyllesystemer. Supplement til vejledende emissionsgrænseværdier for svin og kvæg i gyllesystemer". Miljøstyrelsen den 6. februar 2012.

¹⁵ Se "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) - Husdyrbrug med konventionel produktion af slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) – omfattet af husdyrgodkendelseslovens § 11 og § 12" fra Miljøstyrelsen, maj 2011

BAT og fosfor

Emissionsgrænseværdierne for fosfor er baseret på emissionsgrænseværdierne for rene gyllesystemer, da det er teknologibladerne om fosfor i svinefoder, der ligger til grund. Dog skal der i dybstrølesystemer tillægges den fosformængde, som strølsen bidrager med.

Ifølge Miljøministeriets vejledning "*Fastlæggelse af BAT – emissionsgrænseværdier for konventionel produktion af svin og malkekvæg uden for gyllesystemer – Supplement til vejledende emissionsgrænseværdier for svin og kvæg i gyllesystemer*" af 6. februar 2012 er der fastsat en emissionsgrænseværdi for fosfor fra svin på dybstrøelse i både nye og eksisterende anlæg, som med et teknologiniveau / foderindhold på 4,6 g P/FE ligger på 20,5 kg P/DE + ca. 1,4 kg P/DE i strølsen, i alt 21,9 kg P/DE.

For så vidt angår ansøgningskema 56221, hvor grisene har en udgangsvægt på 107 kg har ansøger beregnet et vejledende BAT-niveau på fosfor svarende til 6.387 kg P ab lager. Ansøgningskemaet viser et niveau på 6.375 kg P ab lager. Det vil sige, at BAT-niveauet for fosfor er overholdt.

For så vidt angår det fiktive ans.kema 61076, hvor grisene har en udgangsvægt på 110 kg, gælder, at det vejledende BAT-niveau for fosfor svarer til 6.379 kg P ab lager. Ansøgningskemaet viser et niveau på 6.371 kg P ab lager. Her er BAT-niveauet således også overholdt.

Brønderslev Kommune vurderer derfor, at fodringsstrategien på nuværende tidspunkt - med det stillede vilkår i godkendelsen - opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Vandforbrug

Der foretages jævnlig kalibrering af drikkevandsinstallationer med henblik på at undgå unødigt spild. Lækager identificeres og repareres. De enkelte staldafsnit rengøres med højtryksrensere efter hvert hold.

Redegørelse for anvendelse af BAT vedrørende vandforbrug

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til vandforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere vandforbruget BAT at rengøre stald og inventar med højtryksrensere efter hver produktionscyklus, at foretage regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlæg for at undgå spild, at registrere vandforbrug samt at finde og reparere evt. lækager. Vedrørende anvendelse af drikkevandssystemer (vandnipler (i trug eller kop), vandtrug og bidenipler) noteres det i BREF, at der er såvel fordele som ulemper ved alle systemer, samt at der ikke var tilstrækkelig data til at nå en BAT-konklusion.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget i forhold til vandforbrug på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Ansøger forpligter sig til i forbindelse med kommende investeringer at lade muligheder for vandbesparelser indgå.

Energiforbrug

Der er naturlig ventilation i alle staldafsnit, hvilket er med til at holde energiforbruget lavt. Der er sensorer på hovedparten af den udendørs belysning, hvilket reducerer el-forbruget til lys. Der anvendes lavenergi-belysning. Der er dagslysstyring på udendørs belysning og timer på lys i stalderne. Der er ikke lys i stalderne om natten. I staldafsnittene slukkes lysene manuelt ved arbejdstids ophør.

Ansøger har købt et nyt halmfyr, som skal reducere ressourceforbruget, da det nye halmfyr er mere effektivt end det gamle.

BAT vedr. energiforbrug

Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til energiforbruget i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, idet forbruget vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere energiforbruget BAT at anvende naturlig ventilation. Når der anvendes mekanisk ventilation, er det BAT at optimere udformningen af ventilationssystemet samt at undgå modstand gennem hyppig eftersyn og rengøring af ventilationssystemet. Det er desuden BAT at anvende lavenergibelysning.

Brønderslev Kommune vurderer, at husdyrbruget i forhold til elforbruget på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Ansøger forpligter sig til i forbindelse med kommende investeringer at lade muligheder for el-besparelser indgå.

Opbevaring og behandling af husdyrgødning

En del af dybstrøelsen (30 %) køres direkte ud og pløjes ned. Derved opnås den mindst mulige ammoniakemission. På de tider af året, hvor det ikke er muligt at pløje dybstrøelsen direkte ned (vinter og sommer), lægger ansøger dybstrøelsen i markstak, der overdækkes, indtil den kan spredes ud og pløjes ned.

Der sker ingen behandling af husdyrgødningen på anlægget (separation, beluftning, biologisk behandling, forsuring, kompostering eller lignende). Der er mulighed for at afsætte dybstrøelsen til biogasanlæg og ifølge ansøgningen er der i øvrigt tilstrækkelig landbrugsareal til rådighed i lokalområdet. Samtidig vurderer ansøger, at der er tale om en udvidelse, der ikke økonomisk kan bære investering i separationsanlæg. Overskydende dybstrøelse (svarende til mængden fra 111,8 DE) afsættes til biogasanlæg.

Redegørelse for anvendelse af BAT vedr. opbevaring og behandling af husdyrgødning

I henhold til BREF kan det være BAT at behandle husdyrgødning på bedriften på visse betingelser. Disse betingelser vedrører landbrugsareal til rådighed, overskud af eller efterspørgsel på lokale næringsstoffer, teknisk assistance, marketingsmuligheder for grøn energi samt lokale regler. Er der f.eks. et overskud af næringsstoffer i området og manglede arealer til at udbringe husdyrgødningen, så kan det være BAT at foretage separation af husdyrgødningen.

Brønderslev Kommune vurderer, at opbevaring og behandling af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Udbringning af husdyrgødning

Der udbringes ikke husdyrgødning på vandmættede, snedækkede, frosne eller oversvømmede arealer. Dybstrøelsen pløjes ned kort tid efter udspreddning, hvilket mindsker tabet af ammoniak til omgivelserne, ligesom lugtgenerne minimeres.

BAT vedrørende udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF er det med henblik på at reducere tabet af næringsstoffer til omgivelserne BAT at afbalancere tilførslen af gødning med afgrødens behov for næringsstoffer. Det er endvidere BAT at reducere risikoen for forurening af omgivelserne ved ikke at tilføre gødning til vandmættede, oversvømmede, frosne eller snedækkede arealer. Endvidere at undlade at tilføre gødning til arealer, der skrånede, støder direkte op til vandløb samt at udbringe gødning så tæt som muligt på tidspunktet for afgrødens optagelse af næringsstoffer. Det er endvidere BAT at tilrettelægge udbringningen af husdyrgødningen, så risikoen for lugtgener for omgivelserne minimeres.

For så vidt angår BAT i relation til udbringning af husdyrgødning på arealerne, er det Miljøstyrelsens opfattelse, at gældende lovregulering, herunder allerede gennemførte ændringer af husdyrgødningsbekendtgørelsen, er BAT.

Brønderslev Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning på nuværende tidspunkt opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

0-alternativet

Ifølge ansøgningen vil alternativet til det ansøgte projekt være en etablering af en svineproduktion på en anden ejendom, hvilket vil medføre dårligere arbejdsforhold, idet der så skulle passes grise to forskellige steder med dårligere resultater til følge.

Samtidig er ejendomme placeret optimalt i forhold til natur og naboer og vil derfor medføre en meget begrænset påvirkning af omgivelserne.

0-alternativet vil medføre, at ejendommens produktion stagnerer. Ansøger ønsker, at husdyrholdet på ejendommen udvides for at kunne udbygge de gode produktionsresultater.

Brønderslev Kommune ser ikke det beskrevne alternativ som bedre end det ansøgte projekt.

2.10 Vilkår – Management og egenkontrol

51. På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere, at vilkårene i denne godkendelse bliver overholdt.
52. Ved tilsyn skal opgørelser fra CHR, slagteriafregninger (eller tilsvarende) for hele den animalske produktion på ejendommen, dækkende de sidste 5 års produktion, ligge til rådighed for tilsynsmyndigheden.
53. Ansøger skal derudover føre journal, der skal opbevares i mindst 5 år. Journalen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

I journalen registreres følgende:

- Forpagtningsaftaler
- Bogføring og dokumentation for anvendt sædskifte
- Dokumentation for antal DE
- Dokumentation for maksimalt udbragt mængde husdyrgødning f.eks. i form af kopier af de indsendte gødningsregnskaber.

Beskrivelse og vurdering for vilkår – Management og egenkontrol

- Der udarbejdes mark- og gødningsplan i henhold til lovkrav, således at tildelingen af næringsstoffer til afgrøderne optimeres
- Kvælstoftilførslen korrigeres årligt i forbindelse med kvælstofprognosen, der offentliggøres omkring 1. april (N-prognosen afhænger af klimaet de enkelte år).
- Der er tilknyttet en række fagkonsulenter, der gennemgår bedriften med ejer og medarbejdere efter behov (EFK, E-kontrol).
- Besætningen gennemgås sammen med dyrlæge hver 4. uge, hvor besætningens behandlingsbehov konstateres.
- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes.

- Der føres sprøjtejournal, medicinjournal.
- Der er lavet beredskabsplan, så eventuelle uheld kan stoppes og konsekvensen for det omgivende miljø begrænses mest muligt (se bilag 3).
- Der leveres grise til Danish Crown og produktionen er dermed omfattet af kvalitetsprogrammet Code of Practice.
- Personalet uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse.

BAT vedr. management og egenkontrol

I henhold til BREF (2003) er det BAT at uddanne bedriftens personale, at registrere energi- og ressourceforbrug samt forbrug og anvendelse af handels- og husdyrgødning. Endvidere at have procedurer for at sikre ren- og vedligeholdelse af bygninger og inventar, at planlægge gødning af markerne korrekt samt at have nødfremgangsmåde ved evt. uheld. Miljøstyrelsen har ikke opstillet egentlige branchespecifikke krav til management i forbindelse med fastlæggelsen af de vejledende BAT-standardvilkår, da management vil afhænge af de driftsmæssige forhold på den enkelte ejendom.

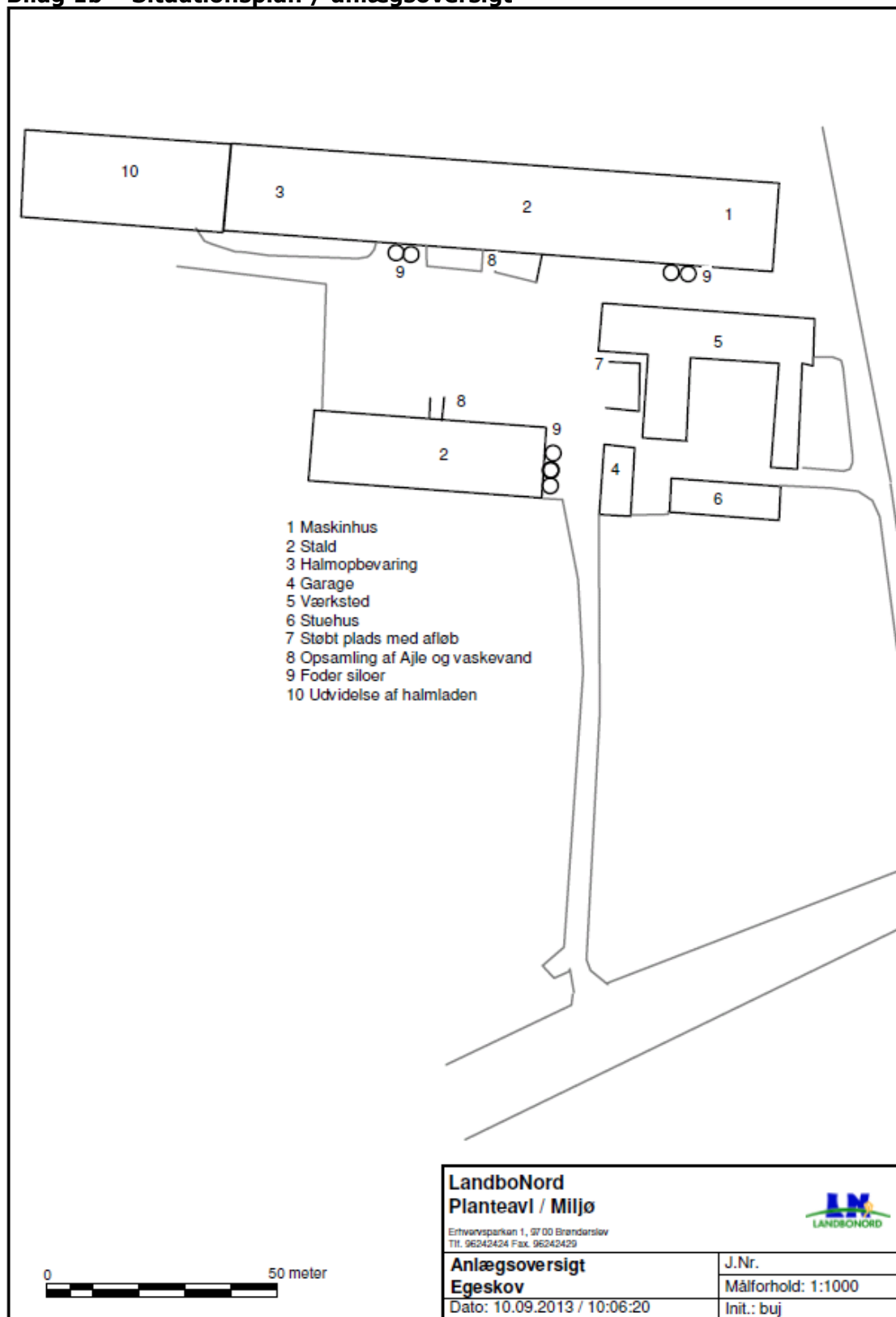
Ved evt. virksomhedsophør vil stalde blive rengjorte og gyllekummer, fortank og olietanke tømmes. Hvis bygningerne skal anvendes til andet formål fjernes inventar og tekniske anlæg og bygningerne tilpasses formålet

Brønderslev Kommune vurderer med baggrund i de stillede vilkår samt redegørelsen fra ansøgningen, at ejer har en passende egenkontrol. Samlet set vurderer Brønderslev Kommune, at husdyrbruget på nuværende tidspunkt og med de stillede vilkår opfylder kravet om anvendelse af bedste tilgængelige teknik.

Bilag 1a – Situationsplan

Bilag 1b – Situationsplan / anlægsoversigt

Bilag 2 – Lokalisering

INSTRUKS

VED UHELD

STANDS UHELDET

FORSØG AT STANDSE UDBREDELSEN AF UHELDET F.EKS. VED AT SLUKKE FOR PUMPER, TILSTOPPE AFLØB MM.

FREMTAG BEREDSKABSPLANEN OG FORETAG DE TILTAG DEN ANVISER, MAPPEN LIGGER I STUEHUSET.

TILKALD HJÆLP PR. TLF.

VED STØRRE UHELD RING 112 OG OPLYS:

- HVEM DER RINGER
- HVAD DER SKET
- HVOR DET SKET, ANGIV AMT, BY OG ADRESSE

KONTAKT MILJØMYNDIGHEDERNE VED TLF. 9945 4545

KONTAKT EJEREN, HEINE SØRENSEN PÅ TLF. 2129 1467

RED MENNESKER I FARE

VARSEL ALLE ENTEN MUNDTLIGT ELLER VED HJÆLP AF TELEFON.

BEGRÆNS UHELDET

VED BRAND -LUK DØRE OG VINDUER TIL DET BRÆNDENDE OMRÅDE, MEN LÅS IKKE DØRENE. PÅBEGYND SLUKNING AF BRANDEN MED DE TILSTEDEVÆRENDE SLUKNINGSREDSKABER.

VED MILJØUHELD - FORSØG OPDÆMNING FOR AT UNDGÅ, AT DIV. STOFFER LØBER TIL DRÆNBRØND ELLER VIDRE I VANDLØB . OPDÆMNINGEN KAN EVT. FORETAGES MED JORD, HALMBALLER OL. AFHÆNGIG AF MÆNGDEN.

VED BRANDVÆSENET / MILJØMYNDIGHEDERNES ANKOMST

UNDERRET BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNE OM UHELDETS BELIGGENHED, UHELDETS OMFANG OG EVENTUELLE PERSONER, DER IKKE ER KOMMET I SIKKERHED.

UDLEVER BEREDSKABSMAPPEN TIL BRANDVÆSENET/MILJØMYNDIGHEDERNE.

Beredskabsplan for landbruget "Egeskov", Ålborgvej 494 9352 Dybvad

Indholdsfortegnelse:

VED UHELD	Fejl! Bogmærke er ikke defineret.
TELEFONNUMRE	45
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	46
OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS	47
KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS	48
TRANSPORT AF HUSDYRGØDNING	49
TRANSPORT AF BEKÆMPELSMIDLER	50

Udarbejdet af Heine Sørensen i samarbejde med LandboNord

Revideret: Dato   Ansvarlig (underskrift)

2010
2011
2012
2013
2014
2015

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i Stuehuset.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn

Husk generelt:

Ved store uheld ring altid 112, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne (Brønderslev Kommune). Er man i tvivl, ring 112, der har kontakt til kommunens beredskabstjeneste og miljøvagt.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

TELEFONNUMRE

Miljømyndighed kontaktes på telefon 9945 4545 dag

Falck kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat

Brandvæsen kontaktes på telefon 112 dag og nat

Lægevagt kontaktes på telefon 7015 0300 dag eller nat

Dyrlæge kontaktes på telefon 98854046 dag eller nat

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Slå alarm

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadekomne - hvor mange -
- Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget

- Kontakt ejeren, Heine Sørensen
på tlf.2129 1467

Handlinger

- Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier
- Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskortet.
- Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

- Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der er adgangsveje

Hjælpemidler

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Traktor i maskinhus.

OVERLØB AF GYLLE – INSTRUKS

Slå alarm

Kontakt beredskabet – Ring 112

Oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Heine Sørensen på tlf. 2129 1467

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

På telefon 9945 4545 dag.

Handlinger:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til grøft vest for stalden (se kortbilag)
- Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.
- Er gyllen løbet til grøft skal der laves en opdæmning af nærmeste vandløb med en bigballe (se kortbilag).

- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med Kortmaterialet

Hjælpemidler:

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Halmballer i lade (vestenden af den store stald) og traktor i maskinhus (østenden af den store hal)

KEMIKALIE- OG OLIESPILD – INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie - RING 112

Oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Heine Sørensen på tlf.2129 1467

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

På telefon 9945 4545

Handlinger:

- Forsøg opdækning for at undgå, at eksempelvis olie løber til vandløb
- Opdækningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af olie.
- Er olie løbet til grøften skal der laves en opdækning af nærmeste vandløb med en bigballe (se kortbilag)

- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe med sammen med Kortmaterialet

Hjælpemidler:

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

I kemirummet findes der kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

TRANSPORT AF HUSDYRGØDNING

Ved uheld under transport af husdyrgødning:

Slå alarm

Kontakt beredskabet – Ring 112

Oplys:

- Navn, placering (hvor uheldet er sket) og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

- Kontakt ejeren, Heine Sørensen
på tlf.2129 1467

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

På telefon 9945 4545 dag

Handlinger:

- Forsøg opdæmning for at undgå, at gylle løber til vandløb, dræn eller grøfter
- Medbring evt. materiel, der kan være en hjælp til opdæmning
- Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås.

Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

Bilag 3b – Beredskabsplan – kort

Bilag 4a – Lugtgenegrænser omkring „Egeskov“ ved en slagtesvineproduktion med en udgangsvægt på 107 kg (ansøgningskema 56221)

 <p>BRØNDESRLEV KOMMUNE Teknik & Miljø Ny Rådhusplads 1 9700 Brønderslev</p>	<p>Lugtgenegrænser</p>	<p>Tidspunkt: 05-12-2013 15:51:10 Udskrevet af: Mette K Gintberg Målestoksforhold: 1:10799</p>
--	-------------------------------	--

Bilag 4b – Lugtgenegrænser omkring „Egeskov“ ved en produktion af slagtesvin til 110 kg (se fiktivt ansøgningskema 61076)

BRØNDERSLEV KOMMUNE
Teknik & Miljø
Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

Lugtgenegrænser
Se fiktivt ansøgningskema 61076 vedrørende udgangsvægt på 110 kg

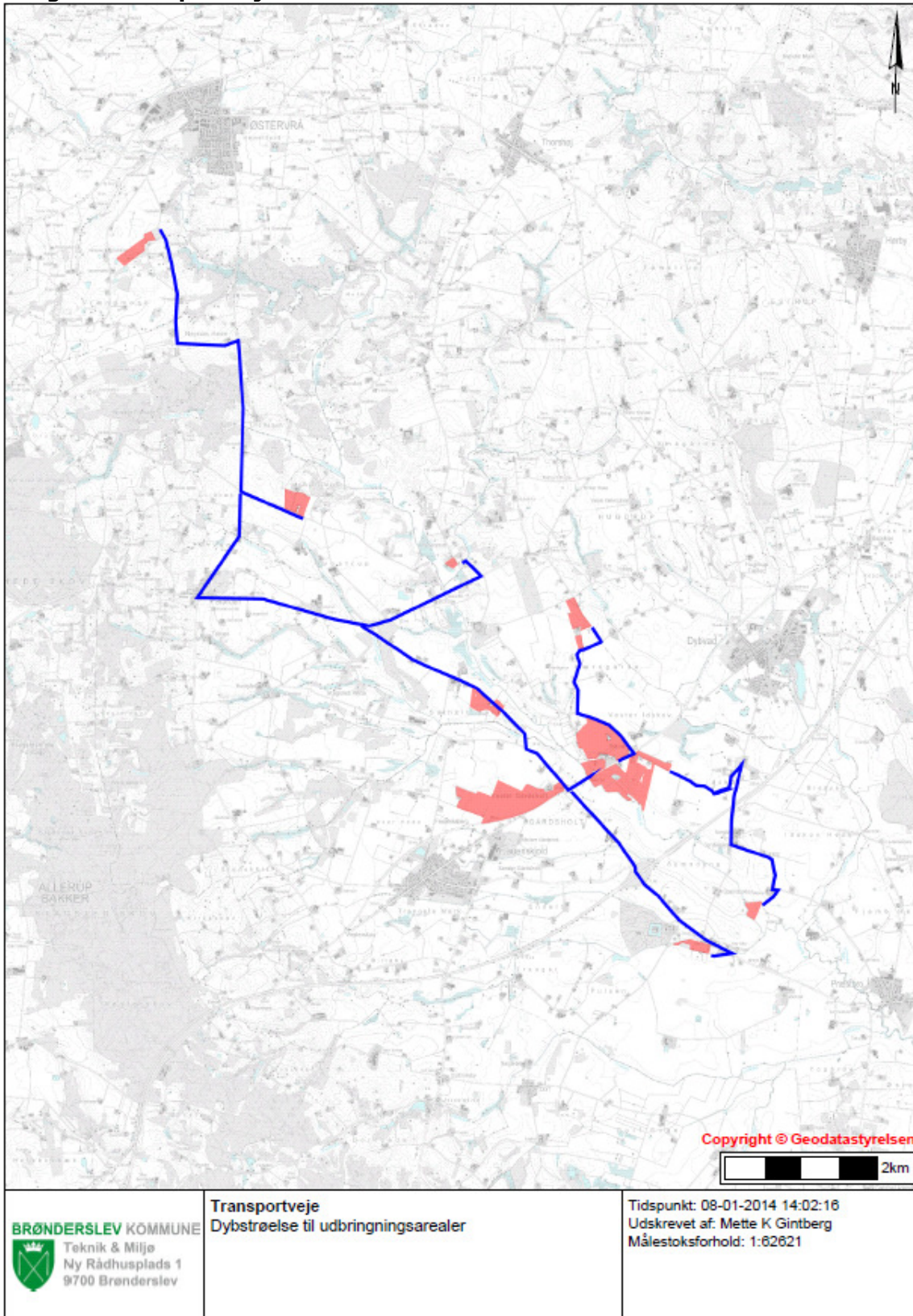
Tidspunkt: 27-01-2014 16:43:18
Udskrevet af: Mette K Gintberg
Målestoksforhold: 1:10521

Bilag 5 – Udbringningsarealer

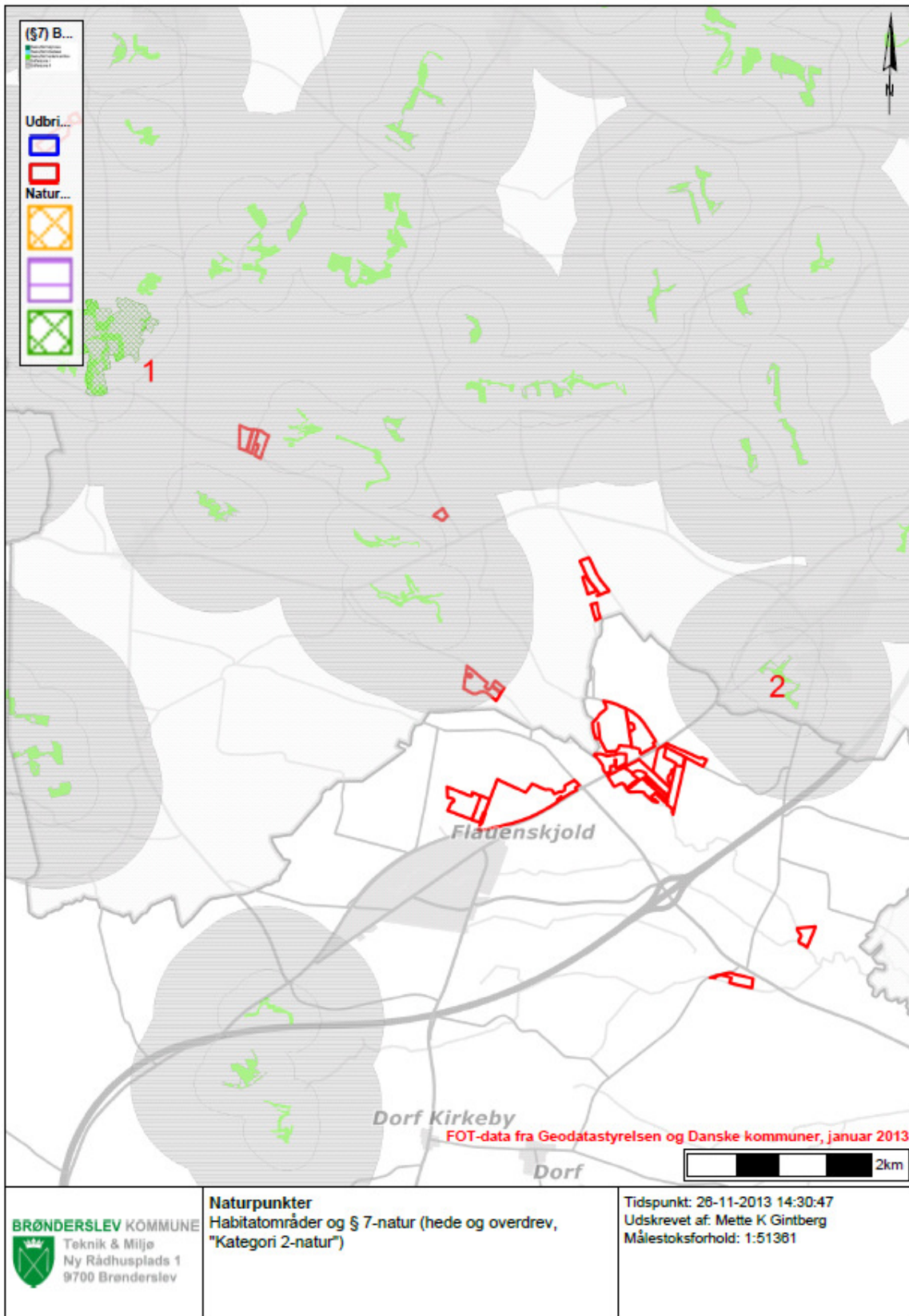

 <p>BRØNDELSLEV KOMMUNE Teknik & Miljø Ny Rådhusplads 1 9700 Brønderslev</p>	<p>Udbringningsarealer</p>	<p>Tidspunkt: 08-01-2014 14:09:05 Udskrevet af: Mette K Gintberg Målestoksforhold: 1:52185</p>
--	-----------------------------------	--

Bilag 6 – Transportveje

Bilag 7a – naturpunkter (Habitat-natur og § 7-natur)

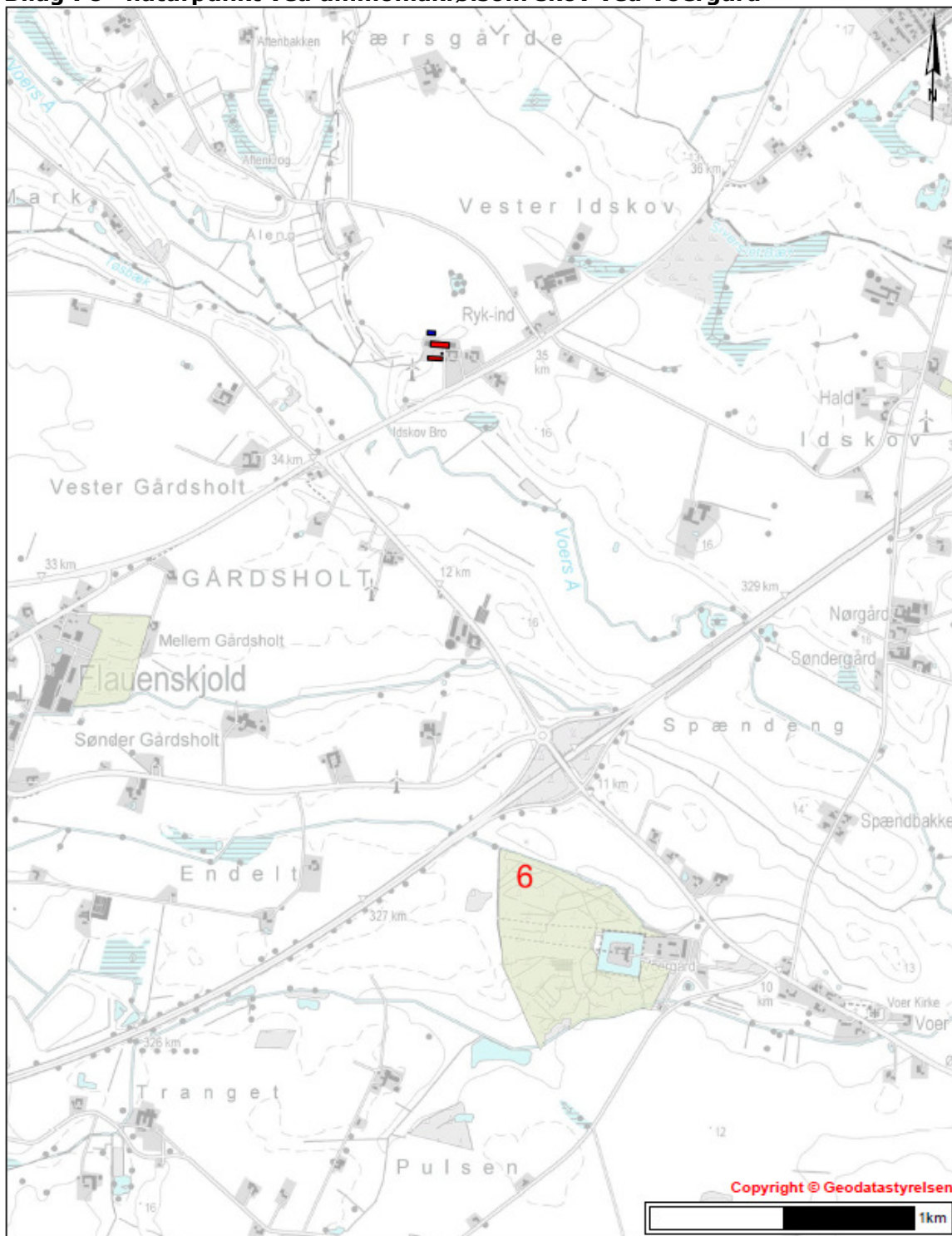

Bilag 7b - § 3 og naturpunkter omkring anlægget, "Egeskov", Ålborgvej 494

Bilag 7c - naturpunkt ved ammoniakfølsom skov ved Voergård

Copyright © Geodatastyrelsen

<p>BRØNDELSLEV KOMMUNE Teknik & Miljø Ny Rådhusplads 1 9700 Brønderslev</p>	<p>Naturpunkter ammoniakfølsom skov ved Voergård</p>	<p>Tidspunkt: 27-01-2014 16:20:38 Udskrevet af: Mette K Gintberg Målestoksforhold: 1:18894</p>
---	--	--

Bilag 8 – Udtalelse fra Frederikshavn Kommune

Brønderslev Kommune

Att. Mette Katrine Ginterberg

Via email: mette.k.ginterberg@99454545.dk

Frederikshavn Kommune

Rådhus Allé 100

9900 Frederikshavn

Tel.: +45 98 45 50 00

post@frederikshavn.dk

www.frederikshavn.dk

CVR-nr. 29189498

Dato: 8. januar 2014

Ang. Høring af arealer i Frederikshavn Kommune

Brønderslev Kommune anmodede i mail af 8. november 2013 Frederikshavn Kommune om en udtalelse vedrørende udbringningsarealer hørende til husdyrbruget Egskov, Ålborgvej 494, 9352 Dybvad. Husdyrbruget har søgt om en § 12 miljøgodkendelse efter Husdyrbrugsloven (slagtesvineproduktion på dybstrøelse).

Der er tale om forpagtede arealer på i alt ca. 27,65 ha, fordelt på 6 ejendomme i Frederikshavn Kommune nemlig:

- Henning Nielsen, Solholtvej 24, Dybvad – 6,75 ha
- Helge M. Jensen, Kærsgårdvej 16, Dybvad – 7,00 ha
- Jette Nielsen, Vrængmosevej 57, Østervrå – 6,10 ha
- Marinus Ole Hjømet Jensen, Blåkildevej 34, Dybvad – 4,06 ha
- Per Ole Christensen, Blåkildevej 30, Dybvad – 2,65 ha
- Erik Andersen, Tryvej 209, Dybvad – 1,01 ha

Frederikshavn Kommune har vurderet, at arealerne kan indgå som udbringningsarealer i det pågældende projekt. Frederikshavn Kommune har endvidere vurderet, at der ikke er grundlag for at stille supplerende vilkår i forhold til de pågældende arealers anvendelse som udbringningsarealer.

Center for Teknik og Miljø

Sagsnummer: 13/23097

Sagsbehandler: Michael Møller

Nielsen

Direkte telefon.: 9845 6371

Mail: mine@frederikshavn.dk

Uddybende vurdering

Påvirkninger af søer og vandløb

Udbringningsarealerne grænser ingen steder direkte op til beskyttede vandløb. Der er ingen A-målsatte søer i nærheden af ejendommen eller udbringningsarealerne.

Der er ikke stærkt skrånende arealer ned mod vandløb inden for udbringningsarealerne. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene vurderes ikke at udgøre en risiko, under forudsætning af at de lovpligtige bræmmer på min. 2 m i henhold til Vandløbslovens § 69 opretholdes.

Kvælstof og fosfor til fjord & hav

Alle udbringningsarealer i Frederikshavn Kommune ligger i nitratklasse 0.

I IT-ansøgningen er det beregnet, at der i gennemsnit må udbringes 1,4 DE/ha svarende til en udvaskning på maksimalt 61,2 kg N/ha fra rodzonen (skema 56221, version 3). Det reelle dyretryk i ansøgningen er på 1,4 DE/ha og den reelle udvaskning er på 61,2 kg N/ha. Kravet til maksimal kvælstofudvaskning til overfladevand er således overholdt.

Alle udbringningsarealer afvander til Voer Å-systemet. Voer Å har udløb i Natura 2000-område nr. 14 (Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord).

På grund af strømforholdene i Kattegat, vurderer kommunen, at der sker en udpræget opblanding af vandene og at der derfor generelt skal foretages en vurdering efter habitatdirektivet for projektets eventuelle påvirkning af de marine Natura 2000-områder i Kattegat. Der er derfor foretaget en samlet vurdering af projektets påvirkning af samtlige marine Natura 2000-områder i Kattegat.

Udpegningsgrundlaget for de marine Natura 2000-områder i Kattegat er bl.a. arter af sæl, odder, temer og trækfugle samt forskellige marine naturtyper. Det er vurderet af miljøcenter Aalborg, at en forøget næringsstofbelastning kan mindske fødegrundlaget i form af fisk, snegle, muslinger, krebsdyr, bundvegetation m.v. for de pågældende arter. Det er endvidere vurderet, at ændringer i næringsstofindholdet kan ændre artssammensætningen, størrelse og udbredelse af bundflora og -fauna i en række af de marine naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget.

Ifølge basisanalysen er miljøet i Kattegat påvirkeligt af effekten fra tilførsel af næringsstoffer. For store udledninger af næringssalte har bl.a. givet problemer med iltsvind, og heraf negativ påvirkning på invertebratafaunaen (krebbsdyr, muslinger mm) knyttet til bunden samt bundlevende fisk. Forhøjede niveauer af næringssalte giver også forøget vækst af etårige trådformede alger, fedtmøg. Eutrofieringen er på denne vis med til at forringe fødegrundlaget for fugle og sæler i beskyttelsesområdet.

Det fremgår af basisanalysen for Kattegat samt Miljøministeriets forslag til vandplan for Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak, at miljømålet er "god tilstand". Det fremgår også, at miljømålet ikke er opfyldt i området. Det er derfor kommunens vurdering, at enhver yderligere tilførsel af næringsstoffer fra oplandet vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den samlede påvirkning af vandområdet øges, hvormed man bevæger sig i den forkerte retning i forhold til målsætningen.

Miljøstyrelsen har opstillet en række afskæringskriterier for, hvornår et projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning. Herunder at

Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug maksimalt må udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret (påvirkning fra projektet i sig selv)

Dyretrykket i det aktuelle opland ikke må have været stigende siden 1. januar 2007 (projektet i kumulation med andre planer og projekter).

Påvirkning fra projektet i sig selv – afskæringskriteriets punkt 1
Oplandet, som antages at påvirke vandområdet Nordlige Kattegat, kaldes i Statsforvaltningens opgørelse over dyretryk for "Nordlige Kattegat" og "Læsø", hvilket er sammenfaldende med den del af hovedvandopland 1.1 som i forslag til vandplaner betegnes Nordlige Kattegat. I udpegningsgrundlaget for habitatområdet Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord (H14) indgår marine naturtyper, der kan karakteriseres som lavvandede områder med langsom vandudskiftning. Det drejer sig om flodmundinger (naturtype nr. 1130), kystlaguner og strandsøer (naturtype nr. 1150) og større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). På den baggrund vurderer Frederikshavn Kommune, at næringsstofudvaskningen fra det konkrete projekt maksimalt må udgøre 1 % af den samlede udvaskning, jf. afskæringskriterie 1 ovenfor.

Oplandet til Nordlige Kattegat og Læsø har et samlet areal på 138.765 ha. Den samlede udvaskning fra diffuse kilder (dyrkede og udyrkede arealer samt spredt bebyggelse) beregnes ud fra følgende forudsætninger:

Ifølge forslag til vandplan, Hovedopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak er den samlede kvælstofafstrømning fra vandoplandet (diffuse kilder) på 3.579 tons N. Hvis denne mængde opdeles på henholdsvis Nordlige Kattegat og Skagerrak ud fra forholdstal i DMU faglig rapport nr 804-2010 (NOVANA) bliver udledningen til det Nordlige Kattegat 2.183 tons N/år

Den del af nitratudvaskningen fra det ansøgte projekt, der stammer fra husdyrgødning er gennem IT-ansøgningen og Farm-N beregnet til 1.692 kg N i alt. I det reduktionspotentialet for de konkrete udbringningsarealer (jf. nitratklassekortlægningen) er på gns. 87,5 % giver det ansøgte anledning til en samlet påvirkning af Natura 2000-området på 212 kg N/år. Det udgør dermed maksimalt 0,001 % af den samlede N-påvirkning til Kattegat.

Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter (afskæringskriteriets punkt 2)

Med hensyn til udvikling i dyretryk i opland til det nordlige Kattegat, er der i perioden fra 2007 til 2011 sket en reduktion i det samlede antal DE fra 70.874 til 69.074 DE¹.

Antallet af dyreenheder er opgjort på baggrund af det Centrale Husdyr Register (CHR-registret). Tallene er korrigeret for ændringer i omregningsfaktorer for DE, således at disse ændringer indgår progressivt gennem en årrække og ikke giver anledning til store stigninger/fald i det enkelte år, hvor omregningsfaktoren ændres. Miljøstyrelsen vurderer, at usikkerheden i CHR-dataene er på 5-10%².

Udviklingen i antallet af dyreenheder afspejler den strukturudvikling der er sket indenfor husdyrproduktionen gennem en længere årrække. Samtidig med, at der sker nyetableringer og udvidelser af husdyrbrug, er der således husdyrbrug der reducerer produktionen eller lukker helt ned.

Den registrerede udvikling i dyretryk gennem CHR skal sammenholdes med kommunens egne oplysninger om ophørte/reducerede husdyrbrug samt med de tilladelser/godkendelser der er givet af kommunen og som stadig kan udnyttes. Det i CHR registrerede fald i antallet af DE stemmer overens med kommunens erfaringer i forbindelse med tilsyn m.v..

Idet der er tale om et stort opland (> 1.000 ha) og et stort antal DE (> 10.000 DE) i oplandet vurderer Frederikshavn Kommune, at der ikke er grund til at supplere med lokal viden omkring udviklingen i dyrehold i oplandet. Kommunen mangler desuden en sikker opgørelsesmetode til indmelding af reducerede og/eller lukkede brug.

Det vurderes endvidere, at der ikke er andre kilder til nitratudvaskning – spildevand fra det åbne land, dambrug eller tilsvarende – der har givet anledning til stigende nitratudvaskning i det aktuelle opland i perioden fra 2007 og fremefter. Med hensyn til spildevand fra det åbne land, er der gennem den seneste årrække sket en stadig forbedret rensning af spildevand som led i kommunens spildevandsplanlægning.

Som tidligere nævnt, er der ingen af arealerne der ligger i opland til fosforfølsomt Natura 2000-område (fosforklasse I, II eller III). Husdyrbrugslovens fastlæggelse af

¹ <http://www.jordbrugsanalyser.dk/webqis/kort.htm>

² Supplement til den digitale husdyrvejledning om kommunernes opgørelse af dyretryk. Miljøministeriet, Miljøstyrelsen Erhverv. Notat af 14. marts 2011

fosforklasser, og de deraf følgende krav til mindre fosforbelastning af områderne, sikrer de oplande, hvor der er størst risiko for fosforbelastning til sårbare recipienter. Basisanalyseme indgår som eksisterende viden i det grundlag som husdyrbrugslovens afskæringskriterier i forhold til fosfor bygger på. Kommunen har ikke yderligere viden om sårbarheden af Kattegat, som giver anledning til at vurdere, at det aktuelle opland har en væsentlig større sårbarhed for fosfor, end forudsat ved fastlæggelsen af husdyrbrugslovens beskyttelsesniveau.

Som for nitrat vurderes det, at en fosforpåvirkning med under 1 % af den samlede påvirkning ikke kan måles med de nuværende biologiske målemetoder.

Der er endvidere foretaget en landskabelig risikovurdering for at afklare transportveje for fosfor fra mark til vandløb og videre til de marine områder. Der er ingen af udbringningsarealerne der er stærkt skrånende mod vandløb og det vurderes på den baggrund, at risikoen for overfladetab af fosfor fra arealerne er begrænset.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at projektet hverken i sig selv eller i kumulation med andre projekter kan give anledning til væsentlig kvælstof- eller fosforpåvirkning af de marine Natura 2000-områder i Kattegat.

Kvælstof til grundvand

Der er ikke overlap mellem bedriftens udbringningsarealer og nitratfølsomme indvindingsområder. Ligeledes er der ingen udbringningsarealer i indvindingsopland til vandværker.

Vurdering i forhold til § 3-arealer, Natura 2000 samt Bilag II og -IV arter

Arealer

Ejendommens udbringningsarealer ligger i områder, der er udpeget som hhv. jordbrugsområde og særligt værdifuldt naturområde.

Økologisk forbindelse

En mindre del af udbringningsarealer ligger indenfor en økologisk forbindelse. Da arealanvendelsen ikke ændres væsentligt, medfører udvidelsen af husdyrbruget ikke forringelser af levesteder eller spredningsmuligheder for planter eller dyr i relation til områdets funktion som økologisk forbindelse.

Arealer beskyttet efter naturbeskyttelsesloven § 3

Der er ingen overlap mellem natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 og udbringningsarealer.

Udbringningsarealer der skråner/støder op til beskyttet natur

En række af udbringningsarealerne ligger umiddelbart op ad beskyttede naturarealer. Frederikshavn Kommune har vurderet, at en fortsættelse af den hidtidige drift på de omkringliggende udbringningsarealer ikke vil medføre tilstandsændring af naturarealerne. Randpåvirkning som følge af sprøjtning og gødskning af de beskyttede arealer, der grænser op til udbringningsarealerne ses allerede i dag, og vil ikke ændres med det ansøgte projekt.

Natura 2000-områder

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-område nr. 217, Nymølle Bæk og Nejsum Hede. Natura 2000 området ligger omkring 1,3 km nordvest for det nærmeste udbringningsareal. Grundet afstanden vurderer Frederikshavn Kommune, at belastningen fra udbringningsarealerne ikke vil være til ugunst for udpegningsgrundlaget i Natura 2000-området.

Baggrundsbelastningen i denne del af Frederikshavn Kommune er på 14 - 15 kg N/ha/år. Den nedre ende af tålegrænseintervallet er derfor overskredet for dette naturareal, alene som følge af baggrundsbelastningen.

Habitatdirektivet, bilag IV-arter

En række dyr omfattet af habitatdirektivets bilag IV kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på udbringningsarealerne. På baggrund af faglig rapport nr. 635 fra DMU samt øvrigt kendskab til området vurderes umiddelbart, at det kunne være: Spidssnudet Frø s. 142, Markfirben s. 106, Odder s. 92, dværgflagermus s. 71, trolldflagermus s. 65, skimmelflagermus s. 63, vandflagermus s. 41.

Det ansøgte projekt vurderes at have en neutral effekt på levesteder, yngle- og rasteområder for de nævnte arter. Dette tilskrives, at projektet vurderes ikke at medføre nogen ændring i naturtilstanden af nærliggende naturarealer. Potentiel forekomst i området af de nævnte bilag IV-arter vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og udyrkede arealer i øvrigt.

Fredninger

Der er ingen arealer indenfor fredninger.

Kommunens samlede naturvurdering

Kommunen vurderer, på grundlag af ovenstående, at anvendelse af arealerne som udbringningsarealer ikke vil føre til en tilstandsændring på naturarealer beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Anvendelsen af arealerne vil heller ikke have en negativ effekt på områdets funktion som økologisk forbindelse eller på bilag IV-arter.

Arealanvendelsen vurderes desuden at have en neutral effekt på de arter og naturtyper, der er på udpegningsgrundlaget for det nærmeste Natura 2000-område.

Såfremt du har spørgsmål/bemærkninger er du velkommen til at kontakte undertegnede på telefon 9845 6371 eller mail: mime@frederikshavn.dk

Med venlig hilsen

Michael Møller Nielsen
Center for Teknik og Miljø

Brønderslev Kommune

Ny Rådhusplads 1
9700 Brønderslev

Tlf.: 99 45 45 45

raadhus@99454545.dk
www.bronderslev.dk